RAPPORT DWAR INVESTIGAZZJONI

Każ Nru:	K/032
Ilment:	Allegazzjoni ta' nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' dħul fid-Dikjarazzjoni tal-Assi tal-Ministri u Segretarji Parlamentari
Ilmentatur:	Prof Arnold Cassola
Data tal-Ilment:	20 ta' Diċembru 2020
Data ta' Dan ir-Rapport:	2 ta' Lulju 2021

L-Ilment

1. Permezz ta' email datata 20 ta' Diċembru 2020 (annessa u mmarkata Dokument A/1), Prof Arnold Cassola (l-Ilmentatur) talabni ninvestiga ksur ta' etika da parti tal-Onor. Rosianne Cutajar, dak iż-żmien Segretarju Parlamentari għall-Ugwaljanza u r-Riformi, li ġie allegat f'rapporti fil-midja.

2. L-Ilmentatur imposta l-ilment hekk:

> *Kif qed tara mill-annessi, hemm akkużi gravi ta' evażjoni fiskali fid-dikjarazzjonijiet tat-taxxa magħmula minn* […] *Rosianne Cutajar fl-2020 (sena stima 2019).*
>
> *Is-sitwazzjoni tal-On. Cutajar hija ulterjorment aggravata billi l-flus mhux iddikjarati allegatament għamlithom bħala sensara ta' Yorgen Fenech, minkejja li kienet ġà a konjizzjoni tal-fatt li huwa, bħala sid 17 Black, kien intenzjonat ixaħħam Ministru u Chief of Staff fl-OPM.*
>
> *Nitolbok tinvestiga urġentement dawn il-każi għax issa jiena, u l-ħafna Maltin onesti, tqażżiżna bil-klima ta' impunità li biha jaġixxu numru ta' politiċi Maltin.*

3. L-Ilmentatur irrefera għal żewġ rapporti li dehru fil-midja dakinhar stess.[1]

4. Aktar tard fl-istess ġurnata, l-Ilmentatur bagħat email oħra fejn qal:

Qiegħed nibgħatlek id-dikjarazzjoni ta' dħul tal-On. Cutajar, fejn tiddikjara 74,000 dħul.

Minn dawn 25,000 paga ta' MP, 35000 ewro ta' Kummissarju għas-Simplifikazzjoni.[2]

Jiġifieri hawn is-46000 senserija ma ddikjarathomx.

Jekk ħallsitx 18% VAT fuqhom u income tax ... ma nafx.

5. Id-dikjarazzjoni tad-dħul tal-Onor. Cutajar bħala Segretarju Parlamentari għas-sena 2019 hija annessa ma' dan ir-rapport bħala d-Dokument A/2.[3]

Il-Kuntest

6. Importanti li tiġi stabbilita sekwenza ċara tal-avvenimenti ewlenin li huma relatati ma' dan il-każ. Dawn jistgħu jiġu elenkati kif ġej:

30 ta' Jannar 2019	Isir konvenju bejn Henley Estates Malta Ltd ("Henley") (għan-nom ta' klijent ta' nazzjonalità Ċiniża) u Green Eyes Ltd ("Green Eyes"), li tagħha Joseph Camilleri huwa s-sid beneficjarju aħħari, biex propjetà fl-Imdina tinbiegħ lil Green Eyes.
Frar/Marzu 2019	Isiru kuntatti bejn Joseph Camilleri u Carmelo sive Charles Farrugia, magħruf ukoll bħala Charlie it-Tikka, bil-għan li jinstab xi ħadd interessat jixtri l-istess

[1] Ara https://timesofmalta.com/articles/view/junior-minister-chased-to-repay-cash-from-yorgen-fenech-deal.839981; u https://www.maltatoday.com.mt/news/national/106595/yorgens_31_million_mdina_deal_rosianne_cutajar_and_the_judges_husband#.YMHOwPkzaUl.

[2] L-Ilmentatur irrefera għal rapport li sar f'Mejju tal-2018 u li huwa aċċessibbli minn https://www.maltatoday.com.mt/news/national/87085/mp_paid_34504_for_role_as_commissioner_for_reduction_of_bureaucracy#.YMHPNvkzaUm in konnessjoni mas-salarju li kienet taqla' l-Onor Cutajar bħala Kummissarju għas-Simplifikazzjoni.

[3] Id-dikjarazzjonijiet tal-ministri u s-segretarji parlamentari kollha għall-istess sena huma aċċessibbli minn https://www.parlament.mt/media/109557/05495.pdf.

	propjetà mingħand Green Eyes waqt li din ghada fuq konvenju. Charles Farrugia jassumi r-rwol ta' sensar. Sussegwentement l-Onor. Cutajar, ħabiba ta' Farrugia, tħajjar lil Yorgen Fenech jixtri l-propjetà. F'dan l-istadju l-Onor. Cutajar tokkupa l-kariga ta' membru parlamentari. Hija wkoll ingaġġata fl-uffiċċju tal-Prim Ministru Joseph Muscat bħala persuna ta' fiduċja bit-titolu ta' Kummissarju għas-Simplifikazzjoni u t-Tnaqqis tal-Burokrazija.
9 ta' Mejju 2019	Issir laqgħa fl-Imdina bejn Joseph Camilleri, Charles Farrugia, l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech biex tintwera l-propjetà lil dan tal-aħħar.
14 ta' Mejju 2019	Isir konvenju bejn Green Eyes u Yorgen Fenech biex il-propjetà fl-Imdina tinbiegħ lil Yorgen Fenech għas-somma ta' €3.1 miljun. Yorgen Fenech iħallas depożitu ta' €310,000 (10% tal-prezz tal-bejgħ tal-propjetà), fi flus kontanti, lil Joseph Camilleri. Xi ġranet wara, Joseph Camilleri jħallas is-somma ta' €93,000 bħala senserija. Din is-somma hija ekwivalenti għal tlieta fil-mija (3%) tal-prezz tal-propjetà in vendita. F'dan l-istadju Green Eyes għadha mhix is-sid tal-propjetà. L-intenzjoni ta' Joseph Camilleri, is-sid benefiċjarju ta' Green Eyes, hi li juża l-flus li jdaħħal mingħand Yorgen Fenech biex jiffinanzja x-xiri tal-propjetà mingħand il-klijent ta' Henley.
26 ta' Ġunju 2019	L-Onor. Cutajar tagħmel intervent fl-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa waqt dibattitu fuq abbozz ta' riżoluzzjoni dwar il-qtil ta' Daphne Caruana Galizia.
27 ta' Awissu 2019	Yorgen Fenech iħallas €31,000 fi flus kontanti bħala sehmu mis-senserija (wieħed fil-mija (1%) tal-prezz tal-propjetà). Huwa jgħaddi dawn il-flus lill-Onor. Cutajar biex hi tgħaddihom lil Charles Farrugia,

	flimkien ma' somma addizzjonali ta' €9,000 li huwa rigal lill-Onor. Cutajar.
18 ta' Settembru 2019	Il-konvenju bejn Green Eyes u Yorgen Fenech jiġi estiż sal-5 ta' Ottubru 2019.
7 ta' Ottubru 2019	Il-konvenju bejn Green Eyes u Yorgen Fenech jiġi estiż sat-28 ta' Ottubru 2019.
15 ta' Ottubru 2019	Isir ftehim bejn Tumas Group Co. Ltd, kumpanija tal-familja Fenech, u Green Eyes għas-self ta' €1.2 miljun lil Green Eyes biex din takkwista l-propjetà fl-Imdina mingħand il-klijent ta' Henley (billi kien ser jiskadi l-konvenju ta' bejniethom). Fl-istess ġurnata jsir ftehim bejn Yorgen Fenech u Green Eyes biex il-prezz tal-propjetà jitnaqqas minn €3.1 miljun għal €3 miljun. Dan it-tnaqqis ġie impost fuq Green Eyes minn Tumas Group Ltd bħala kondizzjoni tas-self ta' €1.2 miljun. Minħabba dan it-tnaqqis, Joseph Camilleri jitlob rifużjoni ta' €4,000 mis-senserija mħallsa minnu. Din ir-rifużjoni titħallas minn Charles Farrugia f'żewġ pagamenti separati ta' €2,000.
30 ta' Ottubru 2019	Il-konvenju jiġi estiż għat-tielet u l-aħħar darba, sal-20 ta' Novembru 2019.[4]
6 ta' Novembru 2019	Isir il-kuntratt tal-bejgħ tal-propjetà bejn Henley u Green Eyes.
20 ta' Novembru 2019	Jiskadi l-konvenju bejn Green Eyes Ltd u Yorgen Fenech, u ma jiġix imġedded. Yorgen Fenech jiġi arrestat in konnessjoni mal-qtil ta' Daphne Caruana Galizia.

[4] Fid-19 ta' Novembru 2019 Joseph Camilleri iffirma estensjoni oħra tal-konvenju, iżda din baqgħat ma ġietx iffirmata minn Yorgen Fenech.

15 ta' Jannar 2020	L-Onor. Cutajar tinħatar Segretarju Parlamentari għall-Ugwaljanza u r-Riformi fil-Ministeru għall-Ġustizzja, l-Ugwaljanza u l-Governanza.
17 ta' Frar 2020	Isir recording ta' konversazzjoni bejn Camilleri u Farrugia meħuda minn Camilleri ad insaputa ta' Farrugia.
9 ta' Lulju 2020	L-Avukat Pierre Lofaro jibgħat ittra bonarja lil Charles Farrugia u lill-Onor. Cutajar biex jirrifondu s-senserija, ġaladarba l-bejgħ ma sarx.
12 ta' Ottubru 2020	Jitqiegħdu fuq il-mejda tal-Kamra tad-Deputati d-dikjarazzjonijiet tal-assi tal-ministri u s-segretarji parlamentari kollha, inkluż l-Onor. Cutajar, għas-sena 2019. Il-formola titlob li kull ministru u segretarju parlamentari jagħti d-dħul tiegħu għas-sena 2019. L-Onor. Cutajar ma tagħmel l-ebda riferenza għal dħul minn senserija fid-dikjarazzjoni tagħha.
27 ta' Novembru 2020	Isir il-kuntratt tal-bejgħ tal-propjetà bejn Green Eyes u Easysell Properties Ltd (kumpanija oħra tal-familja Fenech).
1 ta' Diċembru 2020	Isir affidavit minn Joseph Camilleri quddiem l-Onor. Nutar Ian Castaldi Paris dwar l-allegat rwol tal-Onor. Cutajar fil-bejgħ tal-propjetà.
20 ta' Diċembru 2020	Il-gazzetti *Times of Malta* u *Malta Today* jallegaw li fis-sena ta' qabel, l-Onor. Cutajar tħallset €46,500 bħala senserija bil-quddiem relatata mal-bejgħ tal-propjetà fl-Imdina u li qegħda tintalab tirrifondi s-somma. Fl-istess ġurnata l-Onor. Cutajar toħroġ stqarrija fuq Facebook biex tiċħad li kellha x'taqsam mal-ħlas ta' senserija. Tippubblika wkoll ittra bonarja mibgħuta mill-avukat tagħha b'risposta għal dik tal-Avukat Lofaro. L-ittra tgħid li l-pretensjoni tas-Sur Camilleri

għandha tiġi indirizzata lil terzi, u mhux lill-Onor. Cutajar.

Jitressaq l-ilment kontra l-Onor. Cutajar quddiem dan l-uffiċċju.

14 ta' Frar 2021 — It-*Times of Malta* tippubblika rapport li jallega li l-Onor. Cutajar ingħatat is-somma ta' €40,000 minn Yorgen Fenech. Minn din is-somma, €31,000 kienu intenzjonati biex hi tgħaddihom lil Charles Farrugia u €9,000 kienu rigal għaliha. L-istess rapport jirreferi għall-affidavit magħmul minn Joseph Camilleri quddiem l-Onor. Nutar Ian Castaldi Paris.

25 ta' Frar 2021 — L-Onor. Cutajar toffri r-riżenja tagħha mill-kariga ta' Segretarju Parlamentari "*pendenti l-eżitu tal-proċess*" tal-Kummissarju għall-Istandards fil-Hajja Pubblika. Il-Prim Ministru Robert Abela jaċċetta r-riżenja u jistqarr li ser jistenna l-eżitu ta' dina l-investigazzjoni qabel ma jiddeċiedi x'għandu jagħmel dwar dan il-każ.

28 ta' Frar 2021 — It-*Times of Malta* tirrapporta li minn skambju ta' messaġġi bejn Yorgen Fenech u l-Onor. Cutajar, joħroġ li Yorgen Fenech kien għaddielha s-somma ta' €40,000. Minn din is-somma €31,000 kienu intenzjonati bħala senserija biex hija tgħaddihom lil Charles Farrugia, filwaqt li €9,000 kienu rigal għaliha personali.

1 ta' Marzu 2021 — Rapport fit-*Times of Malta* jirreferi għall-affidavit ta' Joseph Camilleri u jgħid li skont dan l-affidavit, l-Onor. Cutajar informat lil Joseph Camilleri li kienet għaddet is-somma ta' €46,500 li kien ħallasha hu bħala sehemha tas-senserija u kkonfermatlu li kollox sew.

Deċiżjoni li Ssir Investigazzjoni

7. L-ilment li sar lili dwar dan il-każ jiġbor fih tliet allegazzjonijiet:

(a) nuqqas ta' dikjarazzjoni tal-ammont ta' €46,500 bħala dħul minn senserija fid-dikjarazzjoni tal-assi magħmula mill-Onor. Cutajar bħala Segretarju Parlamentari;

(b) nuqqas ta' dikjarazzjoni tal-istess dħul għall-finijiet ta' taxxa (evażjoni fiskali); u

(ċ) assoċjazzjoni ma' persuna li allegatament kienet involuta f'korruzzjoni; fattur li, skont l-Ilmentatur, jaggrava l-każ.

8. L-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika (il-Kap 570 tal-liġijiet ta' Malta) jagħtini s-setgħa li ninvestiga ksur ta' etika da parti ta' membri tal-Kamra tar-Rappreżentanti, inkluż segretarji parlamentari.

9. Biss, l-Att jistabbilixxi ċerti termini ta' żmien u ma jagħtinix l-awtorità li ninvestiga atti li jaqgħu 'il barra minn dawn it-termini. L-artikolu 14(2) tal-Att jistipula illi:

> *Ma għandhiex tittieħed konjizzjoni ta' lment taħt dan l-Att kemm-il darba dak l-ilment ma jsirx sa mhux aktar tard minn tletin jum tax-xogħol minn dakinhar li fih min jagħmel l-ilment kien jaf bil-fatt li ta lok għall-ilment jew minn sena minn meta jkun seħħ il-fatt li jkun ta lok għall-ilment, skont liema data tiġi l-ewwel.*

10. Huwa raġonevoli li wieħed jassumi li l-Ilmentatur ma kienx jaf bl-allegazzjonijiet li huwa ilmenta dwarhom sa dakinhar li għamel l-ilment, billi bbaża ruħu fuq rapporti fil-midja li dehru dakinhar stess. Għaldaqstant il-limitu ta' 30 jum tax-xogħol ma jiskattax.

11. Il-ħlas ta' senserija lill-Onor. Cutajar allegatament sar f'Mejju tal-2019, ferm aktar minn sena qabel sar l-ilment. Dan ifisser li jiena ma nistax ninvestiga jekk il-ħlas fih innifsu jirrappreżentax ksur ta' etika jew ta' xi dmir statutorju ieħor. Biss, dan ma jaffettwax l-ewwel u t-tieni allegazzjoni għaliex dawn jikkonċernaw in-nuqqas fid-dikjarazzjoni tal-assi, mhux il-ħlas innifsu.

12. Il-ħlas, jekk tassew sar, kellu jiġi dikjarat fis-sena 2020, jiġifieri inqas minn sena qabel sar l-ilment. Id-dikjarazzjoni tal-Onor. Cutajar mhix datata, iżda l-formola tad-dikjarazzjoni tgħid li kull ministru u segretarju parlamentari għandu jissottometti d-dikjarazzjoni tiegħu lis-Segretarju tal-Kabinett fi żmien xahrejn wara l-ħatra tiegħu u mhux aktar tard mix-xahar ta' Marzu ta' kull sena. X'aktarx li kien hemm min issottometta d-dikjarazzjoni tiegħu tard, għax id-dikjarazzjonijiet tal-ministri għas-sena 2019 ġew intavolati f'daqqa fil-

Parlament fit-12 ta' Ottubru 2020. Biss, id-data preċiża ta' meta l-Onor. Cutajar issottomettiet id-dikjarazzjoni mhix rilevanti għax f'kull każ kien inqas minn sena qabel sar l-ilment. Għaldaqstant jiena nista' ninvestiga l-allegat nuqqas ta' dikjarazzjoni tal-ħlas. Sabiex nagħmel dan, naturalment għandi ninvestiga jekk fil-fatt sarx il-ħlas, iżda dan nista' nagħmlu diment li nillimita l-konklużjonijiet tiegħi għall-fatt li l-ħlas ma ġiex iddikjarat (jekk jirriżulta li l-ħlas kien sar).

L-ewwel allegazzjoni

13. L-Ilmentatur ma jindikax liema dispożizzjoni tal-Kodiċi tal-Etika tal-Ministri u s-Segretarji Parlamentari jew dispożizzjoni oħra tal-Kap 570, fl-opinjoni tiegħu, ġiet miksura mill-Onor. Cutajar. Madankollu, l-ewwel allegazzjoni tal-Ilmentatur, li l-Onor. Cutajar ma nkludietx dħul li kellu jidher fid-dikjarazzjoni li hija kienet obbligata tagħmel bħala Segretarju Parlamentari, taqa' taħt l-artikolu 13(1)(a) tal-Kap 570. Dan l-artikolu jgħid hekk:

> ***13.*** *(1) Il-Kummissarju għandu jkollu dawn il-funzjonijiet li ġejjin:*
>
> *(a) li jeżamina u jekk ikun meħtieġ jivverifika, dawk id-dikjarazzjonijiet li jkollhom x'jaqsmu ma' dħul jew attiv, jew interessi jew benefiċċji oħra ta' kull xorta ta' persuni li għalihom japplika dan l-Att, li għandhom id-dmir li jagħmlu dawk id-dikjarazzjonijiet kif jista' jkun provdut taħt dan l-Att jew kull liġi oħra u li jagħmel rakkomandazzjonijiet f'forma ta' linji gwida li l-Kummissarju jqis li jkunu xierqa u proporzjonati wkoll fir-rigward ta' kull persuna li tonqos milli tagħmel xi dikjarazzjoni kif imsemmi jew li tagħmel dikjarazzjoni skorretta b'mod li materjalment tiżvija l-iskop tad-dikjarazzjoni;* [...]

14. L-obbligu ta' ministru jew segretarju parlamentari li ta' kull sena jagħmel dikjarazzjoni tad-dħul u l-assi tiegħu joħroġ mill-artikolu 7.3 tal-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u s-Segretarji Parlamentari. Dan jgħid hekk:

> *7.3 Hekk kif Ministru jingħata l-kariga, għandu minnufih jagħti rendikont tal-assi u l-interessi tiegħu lis-Segretarju tal-Kabinett fuq il-formola relattiva. Għandu jiġi indikat ukoll lis-Segretarju tal-Kabinett kull interess illi jista' b'xi mod jagħti lok għal perċezzjoni ta' konflitt ta' interess jew konflitt ta' interess reali. Dan ir-rendikont għandu jingħata kull sena bil-mod indikat minn żmien għal żmien.*

15. L-artikolu 7.3 jirreferi għal assi u interessi, mhux dħul, iżda jgħid li r-rendikont "*għandu jingħata kull sena bil-mod indikat minn żmien għal żmien*".

Il-formola relevanti kif riprodotta fid-Dokument B teżiġi dikjarazzjoni ta' dħul, u għaldaqstant inqis li jkun ksur tal-artikolu 7.3 jekk xi dħul mitlub mill-formola jitħalla barra.

16. L-istess nuqqas jirrappreżenta ksur ukoll tal-artikolu 5.7 tal-Kodiċi, li jgħid hekk:

> *5.7 Onestà – il-Ministri għandhom jevitaw li jidħlu f'konflitti ta' interess bejn l-interess pubbliku u dak privat tagħhom u għandhom jagħtu informazzjoni sħiħa u korretta lill-Parlament, lill-Kabinett u lill-pubbliku inġenerali.*

It-tieni allegazzjoni

17. It-tieni allegazzjoni tal-Ilmentatur tikkonċerna nuqqas ta' dikjarazzjoni tad-dħul għall-finijiet ta' taxxa. Din hija materja li taqa' fil-kompetenza tal-awtoritajiet tat-taxxa.

18. Jiena adottajt il-prattika li bħala regola ġenerali ma nikkunsidrax ilmenti li jaqgħu fil-kompetenza ta' awtoritajiet oħra tal-istat, u li ilment tali għandu jiġi trattat mill-awtorità konċernata u mhux mill-uffiċċju tiegħi. Il-każ preżenti huwa eċċezzjoni parzjali għal din ir-regola għaliex l-artikolu 13(1)(a) tal-Kap 570 jimponi fuqi d-dover li nivverifika d-dikjarazzjonijiet dwar dħul, assi u interessi li jsiru minn deputati parlamentari taħt kull liġi, inkluż il-liġijiet dwar it-taxxa.

19. Dan ma jfissirx li jiena għandi nidduplika l-irwol tal-Kummissarju tat-Taxxi u niddikjara li l-Onor. Cutajar hija ħatja ta' xi nuqqas taħt il-leġiżlazzjoni amministrata minnu, jekk jirriżulta li rċeviet ħlas ta' senserija kif inhu allegat. L-enfażi primarja tiegħi fix-xogħol ta' eżami u verifika taħt l-artikolu 13(1)(a) tal-Kap 570 hija fuq id-dikjarazzjonijiet li jsiru mid-deputati fil-kapaċità tagħhom bħala deputati u bħala ministri jew segretarji parlamentari (skont kif applikabbli). Fil-każ preżenti se nsegwi l-istess prattika u niffoka l-investigazzjoni tiegħi fuq id-dikjarazzjoni magħmula mill-Onor. Cutajar bħala Segretarju Parlamentari.

It-tielet allegazzjoni

20. It-tielet allegazzjoni tal-Ilmentatur, li l-assoċjazzjoni bejn l-Onor. Cutajar u s-Sur Yorgen Fenech fiha nnifisha tirrappreżenta xi forma ta' imġieba ħażina da parti tal-Onor. Cutajar, tirrifletti l-fatt li fil-perjodu li kienu qegħdin isiru t-trattativi għall-bejgħ tal-propjetà in kwistjoni, kien ġie magħruf li Yorgen

Fenech kien sid il-kumpanija 17 Black, li allegatament kellha tintuża għal tixhim ta' persuni fil-gvern (għalkemm kien għadu mhux magħruf li Fenech kien persuna ta' interess fil-qtil ta' Daphne Caruana Galizia).

21. Biss, din l-allegazzjoni da parti tal-Ilmentatur hija marbuta man-negozju tal-propjetà, li ġie konkluż aktar minn sena qabel sar l-ilment. Għaldaqstant jiena ma nistax ninvestiga din l-allegazzjoni, kif lanqas ma nista' ninkorpora f'dan l-ilment u ninvestiga ċ-ċirkostanzi tad-diskors tal-Onor. Cutajar fl-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa, li dwaru saru rapporti mill-midja fil-kors ta' din l-investigazzjoni, stante li dawn l-inċidenti ġraw aktar minn sena qabel ma sar l-ilment u għalhekk huma preklużi milli jiġu investigati ai termini tal-artikolu 14(2) tal-Att.

Proċedura tal-Investigazzjoni

22. L-evidenza li nġabret tkopri informazzjoni mogħtija mix-xhieda taħt ġurament, reġistrazzjoni bl-awdjo meħuda minn Joseph Camilleri *ad insaputa* ta' Charles Farrugia, stqarrijiet bil-miktub, u fatti miġbura mid-dominju pubbliku.

23. Bħala parti mill-investigazzjoni jiena tlabt li informazzjoni u dokumenti jiġu provduti lili mid-diversi xhieda, kemm bil-miktub kif ukoll taħt ġurament kif indikat hawn taħt.

24. **Joseph Camilleri**, is-sid ta' Green Eyes, ippreżentali stqarrija bil-miktub fl-4 ta' Jannar 2021. Ta xhieda bil-fomm fit-8 u s-16 ta' Frar 2021. Fit-8 ta' Frar 2021 ipprovdieli compact disk b'reġistrazzjoni awdjo li huwa ħa ta' konversazzjoni ma' Charles Farrugia ad insaputa ta' dan tal-aħħar. Fit-2 ta' Marzu 2021 huwa ffirma stqarrija fejn formalment irrilaxxja lill-Onor. Nutar Ian Castaldi Paris mill-obbligu ta' sigriet professjonali in konnessjoni ma' affidavit li huwa ħalef quddiemu.

25. **L-Av. Pierre Lofaro**, l-avukat ta' Joseph Camilleri u segretarju tal-kumpanija Green Eyes, u li sal-20 ta' Jannar 2020 kien direttur ta' Green Eyes, ippreżentali stqarrija bil-miktub fl-4 ta' Jannar 2021.

26. **Carmelo sive Charles Farrugia**, magħruf ukoll bħala Charlie t-Tikka, sensar fil-ftehim dwar il-bejgħ tal-propjetà lil Yorgen Fenech, ippreżentali stqarrija bil-miktub fis-17 ta' Jannar, il-5 ta' Frar u l-24 ta' Frar 2021. Xehed bil-fomm fid-19 ta' Frar u l-11 ta' Marzu 2021.

27. **L-Onor. Nutar Ian Castaldi Paris**, li quddiemu Joseph Camilleri għamel affidavit dwar il-każ, deher biex jixhed quddiemi dwar dan l-affidavit fil-1 u t-2 ta' Marzu 2021.

28. **L-Onor. Rosianne Cutajar** dehret quddiemi fit-3 ta' Marzu 2021 biex tara l-evidenza li kont ilħaqt ġbart sa dakinhar u biex tixhed. Fuq talba tagħha xehdet jumejn wara, fil-5 ta' Marzu 2021. Fis-7 u t-23 ta' April 2021 hija ppreżentatli wkoll dokumentazzjoni li tikkonsisti f'bank statements u phone chats bejnha u bejn Yorgen Fenech dwar il-propjetà tal-Imdina, flimkien ma' affidavit dwar dawn iċ-chats.

29. L-Onor. Cutajar dehret quddiemi wkoll fil-21 ta' Ġunju 2021 biex tara l-bqija tal-evidenza miġbura minni. Fit-23 ta' Ġunju 2021 hija ressqet żewġ persuni bħala xhieda. Dawn kienu George Cutajar, missierha, u Clive Azzopardi, l-eks sewwieq tagħha. Fit-23 ta' Ġunju 2021 ukoll, l-Avukat Edward Gatt, wieħed mir-rappreżentanti legali tagħha, għamel sottomissjonijiet f'isimha.

30. **Ivan Martin**, ġurnalista mat-*Times of Malta*, deher quddiemi fit-13 ta' April 2021 in konnessjoni mal-affidavit ta' Joseph Camilleri li jissemma' fuq, u li kien is-suġġett ta' rapport tat-*Times* fl-1 ta' Marzu 2021.

31. Bħala parti mill-investigazzjoni tiegħi ikkorrispondejt ukoll mal-Kummissarju tal-Pulizija dwar il-phone chats bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech dwar il-propjetà fl-Imdina. Għamilt rikors lill-qorti biex nakkwista l-phone chats in kwistjoni, iżda l-qorti ma laqgħetx it-talba tiegħi.

32. In vista tal-volum ta' evidenza li nġabret għall-finijiet ta' din l-investigazzjoni, kif ukoll tan-natura privata ta' xi dokumenti li jiffurmaw parti minn din l-evidenza, jiena qed niddipartixxi mill-prattika li adottajt f'investigazzjonijiet preċedenti, fejn inkorporajt l-evidenza bħala anness mar-rapport dwar l-investigazzjoni. F'dan il-każ l-evidenza ġiet maqsuma fi tliet kategoriji:

- **Kategorija A:** dokumenti annessi ma' dan ir-rapport. Din il-kategorija tinkludi biss l-ilment li wassalni biex ninvestiga dan il-każ, u d-dikjarazzjoni tal-assi magħmula mill-Onor. Cutajar.
- **Kategorija B:** dokumenti li qed jiġu pprovduti separatament, u li huma miġbura f'żewġ volumi. Din il-kategorija tinkludi l-biċċa l-kbira tal-evidenza, inkluż traskrizzjonijiet ta' xhieda bil-fomm u stqarrijiet bil-miktub ipprovduti mix-xhieda. Hija r-rakkomandazzjoni tiegħi li meta

dan ir-rapport jiġi ppubblikat, iż-żewġ volumi ta' dokumenti fil-kategorija B jiġu ppubblikati miegħu.

- **Kategorija Ċ:** dokumenti li huma ta' natura privata allura qed jinżammu fl-uffiċċju tiegħi. Din il-kategorija tinkludi fost oħrajn iċ-chats bejn l-Onor. Rosianne Cutajar u Yorgen Fenech, il-bank statements tal-Onor. Cutajar, u riċerki dwar ix-xiri ta' propjetà da parti tagħha. Jiena lest nagħti aċċess għal dawn id-dokumenti fl-uffiċċju tiegħi lill-membri tal-Kumitat għall-Istandards, jekk dawn ikunu jixtiequ.

33. Il-kategorija ta' kull dokument li ssir riferenza għalih f'dan ir-rapport hija indikata mill-prefiss "A", "B" jew "Ċ" fin-numru tad-dokument. Elenku tad-dokumenti f'kull kategorija huwa anness ma' dan ir-rapport, flimkien mad-dokumenti attwali fil-kategorija A.

Sommarju tax-Xhieda Ewlenin

34. Hawn taħt qed jingħata sommarju tax-xhieda ta' Joseph Camilleri, l-Avukat Pierre Lofaro, Charles Farrugia, u l-Onor. Cutajar. Ix-xhieda tan-Nutar Ian Castaldi Paris u tal-ġurnalista Ivan Martin mhix inkluża hawn billi din tittratta speċifikament il-kwistjoni tal-affidavit ta' Joseph Camilleri, li mhix ċentrali għall-każ u hija indirizzata aktar tard f'dan ir-rapport.

Ix-xhieda ta' Joseph Camilleri

35. Joseph Camilleri kkonferma illi bħala l-benefiċjarju aħħari ta' Green Eyes, kien ser ibiegħ propjetà fl-Imdina lil Yorgen Fenech. Qal illi l-kwistjoni ta' senserija bdiet meta ltaqa' ma' Charles Farrugia fil-Café Cordina l-Belt, u qallu li kellu propjetà fl-Imdina għall-bejgħ.

36. Skont Joseph Camilleri, aktar tard huwa ftiehem ma' Farrugia fuq senserija ta' wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) tal-prezz tal-bejgħ. Wara xi jiem ġie avviċinat minn Farrugia li qallu li kien hemm sensar ieħor li wkoll ried wieħed punt hamsa fil-mija (1.5%) u li dan is-sensar kellu kompratur interessat. Camilleri aċċetta li jħallas tlieta fil-mija (3%) komplessivament għaż-żewġ sensara kemm-il darba jġib il-prezz li xtaq. Kif aċċetta, Farrugia qallu li l-Onor. Cutajar kienet it-tieni sensar. F'dan l-istadju ma ssemmiex minn kien il-kompratur.

37. Sussegwentement ġiet organizzata laqgħa mal-kompratur biex jara l-propjetà. Kien dakinhar li Camilleri sar jaf li l-kompratur kien Yorgen Fenech.

Kienu preżenti Camilleri, Fenech, Farrugia u Cutajar, għalkemm Fenech dam ħafna ma ġie. Kienet l-Onor. Cutajar li kkomunikat u ftehmet ma' Yorgen Fenech. Waqt il-laqgħa l-Onor. Cutajar ipparteċipat attivament fid-diskussjoni billi bdiet tħajjar lil Fenech jixtri d-dar. Skont is-Sur Camilleri ukoll, l-Onor. Cutajar kienet preżenti, flimkien mas-Sur Farrugia, meta kkonfermaw li Yorgen Fenech għamel offerta għall-propjetà.

38. Meta eventwalment sar il-konvenju relattiv l-Onor. Cutajar ma kinetx preżenti.

39. Camilleri jgħid illi ta l-flus b'senserija, b'valur totali ta' €93,000, nofs lil Charles Farrugia u nofs lill-Onor. Cutajar, f'żewġ okkażjonijiet separati. Sehem Farrugia tahomlu f'Café Cordina. Jallega li Farrugia qallu li ser imur bihom dritt il-Bank of Valletta u jqegħedhom ġo safe deposit box li kellu hemmhekk. Jallega li sehem Cutajar tahomlha, fil-preżenza ta' Farrugia, waqt ikla li saret fir-ristorant Il Porticello, Marsamxett. Camilleri ma kienx jaf x'jismu r-ristorant iżda spjega li kien ristorant li ma jiħux credit cards, u dan għaliex l-Onor. Cutajar marret biex tħallas hi għall-ikla bil-credit card tagħha u spiċċa ħallas hu.

40. Meta Tumas Group silef il-flus lil Green Eyes biex din tixtri id-dar, li allura kienet għadha fuq konvenju mas-sid ta' nazzjonalità Ċiniża, Raymond Fenech, Direttur ta' Tumas Group, eżiġa li Green Eyes traħħas il-prezz miftiehem ma' Yorgen Fenech b'€100,000, u sar ftehim f'dan is-sens.

41. B'hekk ġie li Camilleri kien ħallas senserija eċċessiva bil-quddiem u għalhekk talab lura total ta' €4,000 mingħand Farrugia u mingħand l-Onor. Cutajar.

42. Camilleri jgħid illi Farrugia aċċetta u l-ewwel tah rifużjoni ta' €2,000 u wara xi jiem gablu €2,000 mingħand l-Onor. Cutajar. Jgħid ukoll illi Farrugia oriġinarjament urih ċekk tal-Onor. Cutajar għall-ħlas ta' €2,000 iżda ma tahulux u minflok tah €2,000 fi flus kontanti.

43. Il-konvenju bejn Green Eyes u Yorgen Fenech (Dokument B/JC/3) kif originarjament abbozzat mill-Avukat Lofaro fuq struzzjonijiet ta' Joseph Camilleri kien jinkludi dispożizzjoni li taħseb għal senserija ta' erba' fil-mija (4%) tal-valur tal-propjetà – tlieta fil-mija (3%) mingħand il-venditur u wieħed fil-mija (1%) mingħand il-kompratur. Biss, din id-dispożizzjoni ġiet imħassra bil-pinna min-nutar qabel ma ġie ffirmat il-konvenju. Skont Camilleri, dawn il-kliem ġew imħassra peress illi Farrugia qal li ma kienx hemm bżonn riferenza għas-senserija għax kien jafda l-partijiet.

Ix-xhieda tal-Avukat Pierre Lofaro

44. Il-parti l-kbira tal-informazzjoni li pprovda l-Avukat Lofaro tirrigwardja dak li qallu Camilleri. Dan ifisser li din l-informazzjoni tista' tingħata piż bħala xhieda in kwantu tikkonferma li dak li xehed Camilleri quddiemi kien qalu wkoll lill-avukat tiegħu, jiġifieri Camilleri baqa' konsistenti fil-verżjoni tiegħu.

45. Barra minn dan, però, l-Avukat Lofaro stqarr bil-miktub illi dakinhar tal-konvenju, Farrugia kien qal li l-Onor. Cutajar kienet sensara flimkien miegħu u għalhekk kien ikun aħjar li s-senserija ma tissemmiex fil-konvenju. L-Avukat Lofaro qal li sema' dal-kliem hu personalment. Qal ukoll illi meta kien iltaqa' b'kumbinazzjoni ma' Farrugia l-Belt, u kellmu fuq ir-rifużjoni tal-flus imħallsa bħala senserija, Farrugia kien qallu illi l-Onor. Cutajar ma setgħetx tirritorna l-flus peress li kienet xtrat propjetà. Farrugia qallu wkoll li hu, flimkien mal-Onor. Cutajar, kienu ħadu parir mingħand avukat li kien qalilhom li Camilleri ma kellu l-ebda dritt jitlob lura l-flus li tahom.

Ix-xhieda ta' Charles Farrugia

46. Charles Farrugia xehed illi filwaqt li sal-lum il-ġurnata għadu jaħdem ta' sensar, qatt ma aġixxa ta' sensar mal-Onor. Cutajar. Huwa kkonferma li hu rċieva flus kontanti mingħand Camilleri iżda qal li fil-fehma tiegħu dawn il-flus kienu mogħtija lilu "*buona gratia għaliex irnexxieli ngħaqqad il-konvenju u allura ingħatat lili indipendentement mill-kuntratt*" (Dok B/CF/2, paġna 2, punt 5). Għalhekk, meta ġie mitlub jirrifondihom lil Joseph Camilleri, deherlu li ma kellux għalfejn jagħtihom lura.

47. Fir-rigward tal-involviment tal-Onor. Cutajar, Farrugia sostna li ma kellha x'taqsam xejn man-negozju u ma ħadet ebda flus bħala senserija. Hu kien jiddiskuti n-negozju tal-propjetà magħha, iżda biss għax kienu qrib ta' xulxin u kienu jitkellmu fuq ħafna affarijiet. L-uniku involviment tagħha fin-negozju kien li ssuġġeriet lil Yorgen Fenech bħala xerrej u introdućietu lil Farrugia u lil Camilleri. Hi kienet tikkomunika ma' Fenech u Farrugia ma kienx jikkomunika miegħu hu. Meta ltaqgħu biex jaraw il-propjetà, Yorgen Fenech ittardja u ċemplitlu hi biex tara jekk kienx ġej.

48. Farrugia qal li hu rċieva €93,000 bħala rikonoxximent għas-sehem tiegħu fin-negozju tal-propjetà fl-Imdina. Dan l-ammont jirrappreżenta tlieta fil-mija (3%) tal-prezz fuq il-konvenju ta' €3,100,000. Biss, Farrugia ma kienx ċar fix-xhieda tiegħu dwar meta rċieva dawn il-flus. Fl-istqarrija bil-miktub tiegħu tal-

5 ta' Frar 2021, qal "*Dan il-pagament ma niftakarx fejn Camilleri tahuli. Jekk il-memorja isservini tajjeb, jidhirli li kien ġo ristorant f'Marsamxett jew f'cafeteria ġol-Belt*" (Dok B/CF/4, paġna 1, punt 1). Fix-xhieda bil-fomm tiegħu fid-19 ta' Frar 2021, semma' l-café *Charles Grech* iżda qal li ngħata pakkett bil-flus kontanti ġewwa r-ristorant Marsamxett (Dok B/CF/6, paġna 5, linja 153). Farrugia kkonferma illi l-Onor. Cutajar kienet preżenti għal dina l-ikla. Qal ukoll illi Yorgen Fenech qatt ma tah flus lilu. Mistoqsi jekk għandux safe deposit box il-Bank of Valletta, qal li kellu waħda imma li ma kenitx għadha għandu (Dok B/CF/6, paġna 12, linja 395).

49. Farrugia qal li meta l-prezz fuq il-kuntratt finali ġie ridott għal €3,000,000, Camilleri talbu jirritorna €4,000 minn dawk il-flus li hu kien irċieva buona gratia. Farrugia ħallas l-€4,000 f'żewġ pagamenti ta' €2,000 kull wieħed fi żmien ftit jiem mit-talba. L-ewwel parti jgħid illi ħallsu €2,000 f'kontanti li ġibed mill-bank, u t-tieni parti l-ġurnata ta' wara f'kontanti li ma qalx minn fejn ġabhom.

Ix-xhieda tal-Onor. Cutajar

50. L-Onor. Cutajar filwaqt li ċaħdet li hi aġixxiet ta' sensara u li ħadet senserija, ikkonfermat illi hi kienet issuġġeriet lil Yorgen Fenech bħala l-kompratur potenzjali għall-propjetà ta' Camilleri, peress li kienet preżenti meta Camilleri u Farrugia ddiskutew il-propjetà għall-ewwel darba, u peress li kienet ilha taf lil Yorgen Fenech. Ikkonfermat ukoll illi kienet preżenti meta l-partijiet konċernati ltaqgħu biex jaraw il-propjetà, u li kienet hi li ċemplet lil Yorgen Fenech meta tfaċċax fil-ħin.

51. L-Onor. Cutajar ikkonfermat ukoll li kienet preżenti waqt l-ikla f'ristorant f'Marsamxett iżda ċaħdet l-allegazzjoni ta' Camilleri li ħadet flus mingħandu.

52. L-Onor. Cutajar ikkonfermat ukoll li Yorgen Fenech taha €40,000, li jirrappreżentaw €31,000 bħala wieħed fil-mija (1%) tas-senserija dovuta, biex hija tgħaddihom lil Charles Farrugia, u €9,000 bħala rigal ta' għeluq sninha.

Konsiderazzjoni Preliminari

53. Dan ir-rapport jirrivolvi madwar l-allegazzjoni li l-Onor. Cutajar ħadet il-flus bħala senserija, stante ċ-ċaħda tagħha. Kemm-il darba jirriżulta li ħadet il-flus, allura messha ddikjarathom. Mill-banda l-oħra, jekk ma ħadithomx naturalment ma kellhiex x'tiddikjara.

54. Għalhekk stante li jien ġejt konfrontat b'żewġ verżjonijiet djamettrikament opposti kelli nifforma opinjoni biex dwar dan il-fatt allegat nissottometti lill-Kumitat konklużjoni dwar l-allegazzjoni a bażi tal-evalwazzjoni tiegħi tal-provi relattivi.

55. Skont l-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika, wara li jagħmel investigazzjoni l-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika għandu jirrapporta l-fehma tiegħu lill-Kumitat Parlamentari għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika għall-ġudizzju tal-Kumitat, u li l-Kummissarju jista' jagħmel rakkomandazzjonijiet meta jkun tal-fehma li l-allegazzjoni li tkun tifforma l-qofol tal-investigazzjoni –

(a) tidher li prima facie tkun saret kontra dak li trid il-liġi;

(b) tkun prima facie kisret xi dmir statutorju jew etiku kif previst taħt dan l-Att jew kull liġi oħra; jew

(ċ) tkun twettqet xi setgħa diskrezzjonali b'mod li tikkostitwixxi abbuż ta' poter.

56. Jiġifieri, fejn jidħlu rapporti dwar allegazzjonijiet kontra persuni soġġetti għall-Att, il-Kummissarju għandu rwol ta' investigatur bil-poteri kollha assoċjati ma' dak l-irwol; inoltre jista' jiddeċiedi li ma hemmx lok għal investigazzjoni; jista' ma jsibx ksur, u d-deċiżjoni tiegħu f'dan ir-rigward tkun waħda finali; jista' jirreferi każijiet lill-Pulizija jew l-Avukat Ġenerali skont il-każ u jsegwihom. Iżda fejn isib ksur prima facie għandu jirreferi l-konklużjonijiet tiegħu lill-Kumitat għad-deċiżjoni. Huwa indikattiv il-fatt li l-Kumitat żamm għalih id-dritt ossija d-diskrezzjoni meta u jekk għandux jippubblika r-rapporti li l-Kummissarju jirreferi lilu.

57. Għalhekk għandi nassumi li l-kliem "*tidher li prima facie tkun saret kontra dak li trid il-liġi*" jew "*tkun prima facie kisret xi dmir statutorju jew etiku*" fl-artikolu 22 tal-Kap 570 għandhom rilevanza għall-grad ta' prova li għandi naddotta fl-analiżi li jwassalni għall-konklużjonijiet mitluba mill-liġi.

58. Però l-liġi ma tagħti l-ebda tifsira ta' x'jikkostitwixxi prima facie. Naturalment lanqas ma għandi każistika jew interpretazzjonijiet għal xiex nirreferi.

59. Wieħed jista' b'kawtela, u b'ċerta riżerva, jagħmel xebħ ma' dak li jsir fil-qrati tagħna għal dik li hi l-interpretazzjoni ta' "prima facie".

60. Il-Qorti Kostituzzjonali spjegat il-pożizzjoni fil-kamp kriminali b'dan il-mod fil-kawża Mark Charles Kenneth Stephens v. Avukat Ġenerali:[5]

> *Ghalkemm generalment jinghad li l-Qorti Istruttorja, fl-istadju kontemplat fl-imsemmi Artikolu 401(2), tiddeciedi fuq bazi prima facie, dan ma jfissirx li d-decizjoni hija wahda "superficjali". Ifisser biss li, jekk ikun hemm provi mressqa mill-prosekuzzjoni li a bazi taghhom l-imputat jista' jinstab hati ta' reat fil-kompetenza tal-Qorti Kriminali, anke jekk hemm provi ohra li jistghu igibu fix-xejn dawk il-provi, il-Qorti Istruttorja ghandha xorta wahda tiddeciedi li hemm ragunijiet bizzejjed biex l-imputat jitqieghed taht att ta' akkuza – ghax altrimenti l-Qorti Istruttorja tkun qed taghmel apprezzament tal-provi li jispetta biss lill-Qorti Kriminali jew lill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali.*

61. Fil-kuntest tal-qrati tagħna allura, l-evidenza prima facie fl-istadju ta' inkjesta maġisterjali tinvolvi l-konsiderazzjoni ta' evidenza, cioè fatti. Li persuna jew ġudikant sempliċiment jissuspetta jew jifforma opinjoni dwar is-suġġett in kwistjoni, ma jikkostitwix evidenza. L-evidenza prima facie sservi biex ġudikant, inizjalment meta jikkunsidra l-evidenza quddiemu, jiddetermina jekk hemmx lok għal proċeduri kriminali.

62. F'dan il-każ, in kwantu li l-Kap 570 jikkonsidra l-livell ta' evidenza li jintuża bħala evidenza "*prima facie*", ma jistax ikun allura li l-Ilment jiġi ikkunsidrat bl-ogħla livell ta' prova, cioè dak li jintuża fil-kuntest ta' sentenza f'kawża kriminali, u cioè dak ta' mingħajr dubju dettat mir-raġuni.

63. In vista tan-natura tal-ilmenti li jitressqu għall-konsiderazzjoni tal-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika u r-rwol li hu mistenni minnu, ċertament m'għandux jiġi applikat il-livell ta' prima facie li jiġi applikat mill-maġistrat istruttur fl-għeluq tal-kumpilazzjoni, altrimenti l-Kummissarju jkollu jirreferi prattikament kull każ li jirċievi lill-Kumitat.

64. Il-livell ta' provi li għandu jintuża mill-Kummissarju ghall-Istandards fil-Ħajja Pubblika allura, huwa wieħed ogħla u cioè dak tal-preponderanza ta'

[5] Appell Ċivili Numru 47/2005/1 – 14 ta' Frar, 2006 (Degaetano, Filletti, Depasquale).

probabbiltajiet li normalment jiġi applikat f'kawżi ċivili, kif spjegat fil-kawża Enrico Camilleri vs Martin Borg,[6] fejn il-Qorti tal-Appell qalet li:

> *… kif pacifikament akkolt fil-gurisprudenza taghna "l-gudikant, fil-kamp civili, ghandu jiddeciedi fuq il-provi li jkollu quddiemu, meta dawn jinducu fih dik ic-certezza morali li kull tribunal ghandu jfittex, u mhux fuq semplici possibilitajiet; imma dik ic-certezza morali hija bizzejjed, bhala li hija bazata fuq il-preponderanza tal-probabilitajiet". ("Eucaristico Zammit –vs- Eustrachio Petrococchino", Appell Kummerc, 25 ta' Frar 1952; "Paul Vassallo –vs- Carmelo Pace", Appell Civili, 5 ta' Marzu 1986).*
>
> *Il-Qorti allura jehtiegilha tara jekk il-versjoni l-wahda ghandiex teskludi lill-ohra fuq il-bilanc tal-probabilitajiet. B'hekk ukoll jigi evitat ir-riskju li l-Qorti taqa' fuq l-iskappatoja tad-dubju u ssib rifugju mir-regola ta' "in dubio pro reo".*

65. Għalhekk stante li, skont l-artikolu 22(3) tal-Kap 570, dak li qed jiġi sottomess għall-ġudizzju finali tal-Kumitat huwa opinjoni, dik l-opinjoni għandha tkun ibbazata fuq preponderanza ta' probabilitajiet. La għanda tkun ibbażata fuq il-prima facie applikata fl-istadju ta' kompilazzjoni u lanqas fuq il-livell ta' prova "mingħajr dubju dettat mir-raġuni" li tiġi applikata mill-Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.

66. Nifhem li l-grad ta' prova li l-Att jirrikjedi mill-Kummissarju huwa l-istess grad ta' prova ta' kull stadju ta' konsiderazzjoni ta' każ skont l-Att.

Konsiderazzjonijiet dwar il-mertu

Punti ta' Qbil

67. Hemm qbil fost ix-xhieda, inkluż l-Onor. Cutajar innifisha, li kienet hi li identifikat lil Yorgen Fenech bħala l-kompratur prospettiv tal-propjetà fl-Imdina; kienet preżenti meta l-partijiet konċernati ltaqgħu biex jaraw il-propjetà; u hi ċemplet lil Yorgen Fenech meta ttardja għal-laqgħa.

68. L-Onor. Cutajar taċċetta wkoll li kienet preżenti ma' Joseph Camilleri u Charles Farrugia waqt ikla f'ristorant f'Marsamxett, xi ġranet wara li ġie ffirmat

[6] Qorti tal-Appell (17 ta' Marzu, 2003), Appell Ċivili Numru 478/2000/1, Enrico Camilleri vs Martin Borg.

il-konvenju. Skont Joseph Camilleri, waqt din l-ikla l-Onor. Cutajar tħallset sehemha tas-senserija. Dan Charles Farrugia jikkontestah iżda f'waħda miż-żewġ verżjonijiet tiegħu dwar il-ħlas, jgħid li waqt din l-ikla hu tħallas pagament buona gratia li hu ekwivalenti għat-tlieta fil-mija (3%) senserija li kien jissemma fil-verżjoni oriġinali tal-konvenju.

69. M'hemmx qbil fuq żewġ punti ta' importanza ċentrali għal dan il-każ. L-Onor. Cutajar u Charles Farrugia it-tnejn isostnu li l-Onor. Cutajar ma tħallsitx senserija. Charles Farrugia jmur oltre u jgħid li ma tħallset ebda senserija. Isostni li hu biss (u mhux l-Onor. Cutajar) tħallas pagament buona gratia ekwivalenti għal tlieta fil-mija (3%) tal-valur tal-bejgħ.

70. Għaldaqstant għandi nindirizza żewġ domandi permezz tal-evidenza miġbura minni:

(a) Ġiet imħallsa senserija in konnessjoni mal-proprjetà fl-Imdina?

(b) Jekk iva, l-Onor. Cutajar kienet sensara u irċeviet sehem mis-senserija?

Ġiet Imħallsa Senserija In Konnessjoni mal-Propjetà fl-Imdina?

71. Din id-domanda tindirizza ċ-ċaħda min-naħa ta' Charles Farrugia li tħallset senserija. Mhux il-kompitu tiegħi li niddeċiedi kwistjonijiet ta' natura ċivili bejn Charles Farrugia u Joseph Camilleri, iżda din id-domanda hija ċentrali għall-każ in konsiderazzjoni għaliex jekk jirriżulta li ma tħallsitx senserija, l-allegazzjoni li l-Onor. Cutajar tħallset senserija ekwivalenti għal wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) tal-valur tal-propjetà taqa' weħidha.

72. Farrugia xehed bil-fomm darbtejn quddiemi, id-darbtejn taħt ġurament. Hemm ċertu ambivalenza fix-xhieda tiegħu dwar il-pagament ta' €93,000 li jgħid li ngħata, fis-sens li minn banda qal li dan il-pagament kien rigal u mhux senserija, iżda mill-banda l-oħra qal li l-pagament kien għas-sehem tiegħu fin-negozju – li hija preċiżament ir-raġuni għalfejn titħallas is-senserija. Per eżempju, Farrugia sostna li Joseph Camilleri qatt ma qallu li kellu jaqsam it-€93,000 mal-Onor. Cutajar, u li kieku Camilleri qallu hekk Farrugia kien jgħidlu: "*Isma' n-negozju jien għamiltu ma għamlitux Rosianne* [...] *Ix-xogħol jien għamiltu, jien laqqajt, jien ġrejt*" (Dok B/CF/6, paġni 5–6, linji 165, 172). Qal ukoll li "*dawn huma 93,000 rigal tax-xogħol li għamilt, talli wassaltlu sa fejn wassaltlu*" (Dok B/CF/6, paġna 10, linja 325).

73. Barra minn hekk, Farrugia ammetta li rrifonda €4,000 mill-ammont ta' €93,000 lil Camilleri meta l-prezz tal-proprjetà niżel minn €3.1 miljun għal €3

miljun. Mistoqsi għaliex ta lura l-€4,000 ġaladarba kien qed jgħid li dawn ma kinux senserija iżda rigal, Farrugia qal li għamel hekk bħala punt ta' irġulija (Dok B/CF/6, paġna 10, linji 344–347). Iżda jibqa' l-fatt li, kieku t-€93,000 ma kenux senserija, Farrugia ma kienx ikun obbligat jirrifondi parti minnhom.

74. Mistoqsi jekk kienx minnu li Yorgen Fenech ħallas €31,000 bħala senserija, is-Sur Farrugia qal, fl-ewwel okkażjoni li xehed (jiġifieri fid-19 ta' Frar 2021), li huwa ma rċieva ebda ħlas mingħand Yorgen Fenech (Dok B/CF/6, paġna 15, linji 488–492). Madankollu, fit-tieni okkażjoni li xehed Farrugia (fil-11 ta' Marzu 2021), ammetta li huwa rċieva €31,000 mingħand Yorgen Fenech u qal "*li jammontaw ghal one per cent senserija*" (Dok B/CF/9, paġna 2, linji 27–29). Jiġifieri filwaqt li s-Sur Farrugia kien qed jiċħad li tħallas senserija minn Joseph Camilleri, ammetta li tħallas senserija minn Yorgen Fenech. Qal ukoll: "*Jiena ma semmejthomlokx għax inti ma saqsejtnix għalihom l-aħħar ... laqgħa li kelli miegħek*" (Dok B/CF/9, paġna 2, linji 29–30).

75. Ma nistax ma nosservax li Farrugia bidel il-verżjoni tiegħu wara li xehdet l-Onor. Cutajar fil-5 ta' Marzu 2021 u insistiet li hija kienet għaddiet il-€31,000 kollha lil Farrugia.

76. Fit-tieni okkażjoni li xehed Farrugia, irreferejtu għal allegazzjoni ta' Joseph Camilleri li għall-bidu Farrugia kien talbu wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) bħala senserija iżda aktar tard talab tlieta fil-mija (3%) għaliex qal li kien hemm persuna oħra involuta. Farrugia kkonferma li kien għamel dan, għalkemm ma semmiex min kienet il-persuna l-oħra. Qal li l-iskop tiegħu kien "*Biex is-senserija dejjem tikber iktar*" (Dok B/CF/9, paġna 3, linja 72). Hawnhekk Farrugia qed jammetti apertament li s-somma ta' €93,000 mogħtija minn Camilleri kienet senserija, u qed jikkontradixxi b'mod lampanti t-teżi tiegħu li dawn il-flus kienu rigal.

77. Minħabba f'dawn l-inkonsistenzi ma nistax inqis kredibbli l-verżjoni ta' Charles Farrugia li l-pagament ta' €93,000 kien jirrappreżenta rigal u mhux senserija. Il-konvenju kif oriġinarjament abbozzat kien jaħseb għall-ħlas ta' senserija ta' tlieta fil-mija (3%) da parti tal-venditur u wieħed fil-mija (1%) da parti tal-kompratur (Dok B/JC/3, paġna 5, para. 13). Għad li din id-dispożizzjoni inqatgħet bil-pinna min-nutar Mario Bugeja meta ġie ffirmat il-konvenju, sew il-pagament ta' €93,000 da parti ta' Joseph Camilleri u sew il-pagament ta' €31,000 da parti ta' Yorgen Fenech huma konsistenti magħha u jindikaw li l-ftehim dwar is-senserija baqa' jgħodd minkejja li d-dispożizzjoni relevanti

tħassret. Kulħadd jista' jasal għal konklużjoni għaliex tħassret id-dispożizzjoni in kwistjoni.

L-Onor. Cutajar Tħallset Senserija?

78. Oltre x-xhieda ġuramentata, li hija kontradetta, teżisti evidenza dokumentarja li waħedha mhix konklussiva. L-evidenza dokumentarja tikkonsisti f'dawn li ġejjin:

(a) compact disk (CD) b'reġistrazzjoni ta' konversazzjoni bejn Joseph Camilleri u Charles Farrugia, li ġiet magħmula minn Camilleri ad insaputa ta' Farrugia, u li fiha allegatament tissemma' l-Onor. Cutajar;

(b) riċerki dwar ix-xiri ta' propjetà da parti tal-Onor. Cutajar, kif ukoll bank statements tal-Onor. Cutajar li jkopru l-perjodu tal-istess xiri;

(ċ) xi phone chats bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech.

Reġistrazzjoni ta' konversazzjoni bejn Joseph Camilleri u Charles Farrugia

79. Mal-ittra tiegħu tal-4 ta' Jannar 2021, Joseph Camilleri inkluda fost affarijiet oħra traskrizzjoni ta' konversazzjoni li huwa kellu ma' Farrugia (Dok B/JC/7). Sussegwentement jiena tlabtu kopja tar-recording innifsu. Fit-8 ta' Frar 2021 Camilleri attenda l-uffiċċju tiegħi fejn ippreżenta r-recording fuq CD. Ir-recording kien ġie magħmul minn Camilleri, li wkoll kiteb it-traskrizzjoni. Camilleri informani illi l-file kien ġie ipproċessat biex jinstema' iktar ċar.

80. Billi partijiet mir-recording ma kenux ċari, minkejja li l-file kien ġie ipproċessat, iddeċidejt li m'għandix noqgħod fuq it-traskrizzjoni ta' Camilleri u qabbadt uffiċjal mill-uffiċċju tiegħi biex tagħmel traskrizzjoni ibbażata biss fuq ir-recording, jiġifieri mingħajr ma tiġi influwenzata mit-traskrizzjoni ta' Camilleri. B'hekk inkun nista' nibbaża ruħi fuq traskrizzjoni li tirrifletti biss x'tista' tifhem mir-recording persuna li ma kenitx preżenti waqt il-konversazzjoni (Dokumenti B/JC/8 u B/JC/9).

81. Mill-konversazzjoni li tinstema' bejn iż-żewġt irġiel, jidher li Camilleri kien qiegħed jinsisti li rifużjoni ta' €89,000 (it-€93,000 li tħallsu bħala senserija minn Camilleri, neqsin l-€4,000 li tħallsu lura lilu) kienet dovuta lilu peress illi kuntratt finali ma sarx, ammont li ma jiġix miċħud minn Farrugia. Jidher ukoll illi Farrugia kien ħa parir mingħand xi ħadd dwar il-flus li kien tah Camilleri.

82. Camilleri jsostni illi f'din il-laqgħa Farrugia irrefera għall-Onor. Cutajar, fil-kuntest li t-tnejn li huma kienu dehru flimkien bħala sensara. Fil-fatt, Farrugia jinstema' jgħid "*kellimtha*" u "*għax għedtilha jien*" (Dok B/JC/9, paġna 1), li jindika li kien hemm terza persuna femminili. Iżda safejn jista' jinftiehem, fir-recording la jissemma' isem din il-persuna u lanqas x'kien l-involviment tagħha. Għaldaqstant dan ir-recording, waħdu, ma jistax jitqies konklussiv.

Ix-xiri ta' propjetà f'Ħal Qormi mill-Onor. Cutajar

83. Sew Joseph Camilleri u sew l-Avukat Pierre Lofaro xehdu li Charles Farrugia qalilhom li l-Onor. Cutajar ma setgħetx tħallas lura sehemha tat-€89,000 għaliex xtrat dar.

84. Riċerki li saru fir-Reġistru Pubbliku juru li huwa minnu li l-Onor. Cutajar xtrat dar f'dak iż-żmien. Biss, l-Onor. Cutajar ipprovdietli kopji tal-istatements tal-kontijiet tal-bank tagħha biex turi li ħallset il-propjetà minn flus li kellha mġemmgħin. Ma nħossx li dawn l-istatements għandhom jiġu ppubblikati u għaldaqstant huma inklużi mal-evidenza fil-kategorija Ċ, iżda jsostnu l-argument tal-Onor. Cutajar in kwantu li d-dar tħallset mill-flus li kellha mġemmgħin. Għaldaqstant il-fatt li hi xtrat propjetà minn banda jagħti kredibilità lill-allegazzjoni ta' Camilleri u l-Avukat Lofaro dwar dak li qalilhom Farrugia, iżda mill-banda l-oħra ma jistax jittieħed bħala xi forma ta' prova li hija tassew ingħatat flus bħala senserija, inqas u inqas li użathom biex tixtri d-dar.

Phone chats

85. In vista ta' rapporti li dehru fil-midja dwar chats bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech li kienu nġabru fil-proċess fl-istadju ta' kompilazzjoni dwar l-omiċidju ta' Daphne Caruana Galizia, fis-17 Marzu 2021 jiena ktibt lill-Kummissarju tal-Pulizija (Dok B/KP/1) u tlabtu jirrilaxxja kopji taċ-chats in kwistjoni, peress illi dawn setgħu jikkostitwixxu prova materjali in konnessjoni mal-irwol tal-Onor. Cutajar fl-allegat senserija.

86. Il-Kummissarju tal-Pulizija irrisponda permezz ta' ittra datata t-22 Marzu 2021 (Dok B/KP/2) fejn sostna illi minħabba ordni tal-maġistrat mogħtija fil-proċeduri pendenti kontra ta' Yorgen Fenech, huwa kien prekluż milli jirrilaxxja d-dokumenti in kwistjoni.

87. Il-pożizzjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija baqgħet l-istess wara li erġajt ktibtlu (korrispondenza datata 22 u 23 ta' Marzu 2021 immarkata bħala Dok B/KP/3 u B/KP/4). Huwa ssuġġerixxa li nagħmel l-istess talba direttament lill-Qorti.

88. Sussegwentement intavolajt rikors (Dok B/QM/1) fejn tlabt illi d-dokumenti in kwistjoni, cioè il-phone chats jew messaġġi li ġew skambjati bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech għall-perjodu minn 1 ta' April 2019 sa 20 Novembru 2019, jiġu rilaxxati lili għall-finijiet tal-investigazzjoni tiegħi.

89. Fit-30 ta' Marzu 2021, il-Qorti ċaħdet it-talba (Dok B/QM/2). Ir-raġunament tal-Qorti kien illi dawk il-phone chats li ġew ikkwotati fil-gazzetti kienu ppubblikati bi ksur tad-divjet tal-pubblikazzjoni li ġie ordnat mill-Qorti fit-30 ta' Novembru 2020. L-Qorti rat ukoll il-poteri tiegħi taħt l-artikli 18(2) u (5) u l-art. 19(2) u (5) tal-Att, li fil-fehma tal-Qorti, jipprovdu biżżejjed skop għall-ġbir tal-evidenza. Barra minn dan, il-Qorti innutat ukoll illi peress illi l-messaġġi mitlubin ikopru perjodu sostanzjali, l-akkoljiment tat-talba kien jikkostitwixxi interferenza fil-jedd tal-individwu għall-privatezza tal-komunikazzjonijiet tiegħu.

90. Fit-23 ta' April 2021, wara li jiena informajt lill-Onor. Cutajar li l-Qorti ċaħdet it-talba tiegħi għaċ-chats, hija pprovdietni b'żewġ settijiet ta' kopji ta' skambji ta' messaġġi bejnha u bejn Yorgen Fenech. Il-kontenut ta' l-ewwel sett kienu messaġġi tas-27 ta' Awwissu 2019 li, skont nota ġuramentata tal-Onor. Cutajar (Dok B/RC/4), huma "*kopja fidila*" u ingħataw lill-Onor. Cutajar "*mill-Pulizija Eżekuttiva bħala dritt ta' disclosure*".

91. It-tieni set ta' messaġġi ppreżentati mill-Onor. Cutajar, juru screenshots ta' messaġġi fuq Whatsapp bejnha u bejn Yorgen Fenech, tal-24 t'Awissu 2019.

92. Fit-23 ta' Ġunju 2021 jiena kkomparajt dawn l-iscreenshots maċ-chats kif jidhru fuq il-mobile tal-Onor. Cutajar, u rriżulta li kien hemm xi chats neqsin mill-iscreenshots. Sussegwentement hija pprovdietni bis-sekwenza kompleta taċ-chats tal-24 ta' Awwissu 2019.

93. Fin-nota ġuramentata tagħha, l-Onor. Cutajar tgħid li ċ-chats "*jindikaw b'mod ċar illi jiena qatt ma ħadt flus dwar senserija ta' propjetà fl-Imdina, kif ġie allegat abbużivament fil-konfront tiegħi u minn qari akkurat tal-imsemmija chats jidher ċar illi jiena kull ma ħadt kien rigal fis-somma ta' Euro9,000 li s-Sur Yorgen Fenech kien għoġbu jagħtini bħala rigal ta' egħluq żmieni, ftit jiem qabel kelli l-birthday*".

94. Wara li eżaminajt iċ-chats ma nistax naqbel ma' din l-interpretazzjoni. Iċ-chats jindikaw li l-Onor. Cutajar *qalet* li ma ħaditx senserija, u li Yorgen Fenech emminha. Qed ngħid dan għax miċ-chats toħroġ ċerta ambigwità fl-atteġjament tal-Onor. Cutajar lejn in-negozju tal-propjetà tal-Imdina, kif ukoll fl-involviment tagħha fl-istess negozju.

95. Fiċ-chats, Yorgen Fenech jibgħat lill-Onor. Cutajar screenshot ta' messaġġ li huwa rċieva mingħand Charles Farrugia, fejn dan tal-aħħar jgħid li hu bi ħsiebu jagħti xi ħaġa lill-Onor. Cutajar bħala ringrazzjament u jħeġġeġ lil Fenech jgħaddilha xi ħaġa hu ukoll.[7] B'reazzjoni għal din l-iscreenshot, l-Onor. Cutajar tgħid lil Fenech li Farrugia se jtiha xi ħaġa żgħira. Bħala ċajta tgħidlu li forsi Farrugia se jtiha xi arloġġ, iżda mbagħad tgħid li taħseb li se tibqa' bix-xewqa.

96. Min-naħa tiegħu Yorgen Fenech jesprimi l-aspettativa li l-Onor. Cutajar imissha tiggwadanja mill-bejgħ tal-propjetà. Jgħid li jippretendi li Charles Farrugia jgħaddilha l-flus li Fenech se jħallsu f'senserija, jiġifieri l-ammont ta' €31,000 li jirrappreżenta wieħed fil-mija (1%) tal-prezz tal-propjetà. Fenech addirittura jgħid li aċċetta li jħallas din is-senserija għax kien mingħalih li se teħodha hi.

97. Min-naħa tagħha, l-Onor. Cutajar minn banda tgħid li ma tridx tieħu senserija mingħand Fenech, iżda mill-banda l-oħra taqbel miegħu u tgħid li kieku Farrugia kellu jgħaddilha l-flus kien ikun sew għax għandha bżonnhom. Tgħid ukoll li fejn jidħlu l-flus, ftit hemm irġiel. Għandi nifhem allura li oġġezzjoni tagħha mhix tant li tieħu senserija mingħand Fenech, iżda li *tidher* li qed toħodhom.

98. Hemm ambigwità fiċ-chats anki fir-rigward tal-involviment tal-Onor. Cutajar fin-negozju. Fiċ-chats tal-24 ta' Awwissu 2019, Fenech jitlobha tikkuntattja lil Farrugia bil-għan li Fenech iħallsu s-senserija. Hi iżda tgħid lil Fenech li aħjar jikkuntattja lil Farrugia direttament hu, biex ma jqumux domandi dwar kif daħlet fin-nofs hi. Iżda wara tlett ijiem din is-sitwazzjoni tinbidel, tant li l-Onor. Cutajar taċċetta s-somma ta' €31,000 mingħand Fenech biex tgħaddiha lil Farrugia. Iċ-chats ma jagħtu ebda indikazzjoni dwar kif u għaliex sar dan il-kambjament fl-attitudni tagħha.

---

[7] Din l-isreenshot partikolari ma kenitx inkluża fil-verżjoni taċ-chats oriġinarjament mogħtija lili mill-Onor. Cutajar (ara l-paragrafu 92 ta' dan ir-rapport).

99. Barra minn hekk, ma jirriżultax minn dawn iċ-chats li d-€9,000 li Yorgen Fenech irregala lill-Onor. Cutajar kienu rigal għal għeluq sninha. L-unika riferenza fiċ-chats għal għeluq snin l-Onor. Cutajar kienet tagħha stess, fejn tirreaġixxi għar-rigal billi tgħidlu li aħjar xtralha xi ħaġa żgħira tal-birthday. Tajjeb niċċara iżda li l-fatt jibqa' li dawn id-€9,000 kienu rigal, u ma hemm ebda indikazzjoni fiċ-chats li kienu xi forma ta' ħlas ta' senserija lill-Onor. Cutajar. Għaldaqstant jiena lest naċċetta li l-Onor. Cutajar ma kellha ebda obbligu li tiddikjara dawn id-€9,000 fid-dikjarazzjoni ministerjali tagħha bħala dħul minn impieg, professjoni jew attività kummerċjali. Il-pożizzjoni tkun differenti jekk jiġu aċċettati r-rakkomandazzjonijiet dwar tibdil fil-kodiċi ta' etika li jiena għamilt fid-29 ta' Lulju 2020.[8]

100. Dawn iċ-chats gew mgħoddija lili mill-Onor. Cutajar. M'għandix mezz kif inkun naf humiex selettivi jew kompleti billi kemm il-Pulizija u kemm il-Qorti rrifjutaw li jagħtuni kopji ta' dawn ic-chats. Ma nistax allura nikkonferma illi m'hemmx riferenzi oħrajn, forsi fi ġranet oħra barra l-24 u s-27 ta' Awwissu 2019, li huma rilevanti għall-allegazzjonijiet favur jew kontra t-tezi tal-Onor. Cutajar.

101. Miċ-chats ma joħroġx li l-Onor. Cutajar ma kellhiex interess tagħmel gwadann min-negozju tal-propjetà fl-Imdina. Anzi, hi tesprimi x-xewqa li tagħmel gwadann. Hu minnu li tgħid li ma tixtieqx tieħu flus direttament mingħand Yorgen Fenech, iżda din tidher li hija kwistjoni biss ta' apparenza. Filwaqt li m'hemm ebda indikazzjoni fiċ-chats li fil-fatt hi ħadet xi flus, apparti r-rigal ta' €9,000, ma nistax nieħu ċ-chats bħala prova li hi ma tħallsitx senserija. Iċ-chats juru biss li jekk tħallset, ma riditx turi lil Fenech.

102. Fiċ-chats tal-24 ta' Awwissu 2019, sew Yorgen Fenech u sew l-Onor. Cutajar jgħaddu kummenti xejn kumplimentużi dwar Charles Farrugia. M'għandix għalfejn nikkwota dawn il-kummenti. Biss, huwa diffiċli għalija li naċċetta bla riżervi chats fejn li l-Onor. Cutajar tgħaddi kummenti ta' dan it-tip dwar individwu li ngaġġatu biex taħdem magħha sew meta kienet Kummissarju għas-Simplifikazzjoni u sew meta kienet Segretarju Parlamentari (ara Dok B/CF/6, paġna 1), u li, skont dak li jidher fil-midja soċjali, għadu viċin tagħha sal-lum.

[8] Ara https://standardscommissioner.com/wp-content/uploads/report-revised-codes-of-ethics.pdf.

103. F'dan il-kuntest, ta' min wieħed jikkunsidra stqarrija ta' Joseph Camilleri datata 16 ta' Frar 2021 (Dok B/JC/11, paġna 2), fejn huwa jgħid hekk:

> *Għar-rigward il-kummenti li tlabtni dwar is-senserija li allegatament ġiet imħallsa minn Yorgen Fenech lil Rosianne Cutajar u Carmelo Farrugia, ngħid li dak kollu li naf fuq din il-ħaġa huwa dak li qalli Carmelo Farrugia. Carmelo Farrugia qalli li Rosianne Cutajar kienet marret għand Yorgen Fenech u li dan ta €30,000 biex Rosianne Cutajar u hu jaqsmuhom bejniethom. Żied jgħid li hu kien qiegħed jaħseb li Yorgen Fenech ta lil Rosianne Cutajar aktar minn hekk imma hi tatu biss €15,000.*

104. Ma nħossx li għandi nippubblika dawn iċ-chats b'rispett lejn id-digriet tal-Qorti. Madankollu, lest nagħmilhom aċċessibbli lill-membri tal-Kumitat għall-Istandards fl-uffiċċju tiegħi jekk ikunu jixtiequ, u għal dan il-għan huma kklassifikati fil-kategorija ta' evidenza "Ċ".

105. Oltre l-provi li ssemmew qabel, wieħed għandu jara x'indikazzjonijiet joħorġu mill-evidenza l-oħra. L-aspetti relevanti huma dawn li ġejjin:

(a) l-affidavit ta' Joseph Camilleri;

(b) is-sehem tal-Onor. Cutajar fin-negozju tal-propjetà tal-Imdina;

(ċ) ir-rifużjoni ta' €4,000 minn Charles Farrugia f'żewġ pagamenti separati.

L-affidavit ta' Joseph Camilleri

106. Fil-15 ta' Frar 2021, jien ktibt lil Camilleri permezz ta' ittra (immarkata bħala Dok B/JC/10) fejn tlabtu jixhed ukoll dwar rapport fit-*Times of Malta* li Camilleri kien għamel affidavit quddiem in-Nutar l-Onor. Ian Castaldi Paris, liema affidavit ipprovda iktar informazzjoni dwar l-allegazzjoni illi l-Onor. Cutajar irrifjutat li tirrifondi l-ammont ta' €44,500 lil Camilleri.

107. Camilleri stqarr li peress li kien ilu jaf lill-Onor. Castaldi Paris, mar għandu għall-għajnuna biex jitlob lill-Prim Ministru Robert Abela jintervjeni mal-Onor. Cutajar għar-ritorn tal-flus. Sostna li l-affidavit kien sar fuq suġġeriment tal-Onor. Castaldi Paris stess, li ma riedx imur għand il-Prim Ministru mingħajr evidenza, iżda sussegwentement l-Onor. Castaldi Paris qallu li ma kellimx lill-Prim Ministru wara li l-istorja ħarġet fil-midja (Dok B/JC/11, paġna 2). Camilleri xehed li hu ma kellux kopja tal-affidavit għaliex kien qattgħu (Dok B/JC/12, paġna 3, linji 93–96).

108. Deher quddiemi l-Onor. Castaldi Paris fl-1 ta' Marzu 2021. Taħt ġurament, l-Onor. Castaldi Paris ikkonferma li kien ilu jaf lil Camilleri, però ħass li ma setax jagħtini informazzjoni dwar jekk qatt ġiex maħluf affidavit minn Camilleri quddiemu, u dan peress illi ma kellux rilaxx mill-obbligu ta' segretezza professjonali tiegħu, u li kieku stess ried jara d-dokument li allegatament ġie maħluf quddiemu. F'dan ir-rigward, qbilna li jiena stajt nottjeni r-rilaxx rekwiżit mingħand Camilleri u li l-Onor. Castaldi Paris jerġa' jixhed f'dan ir-rigward (Dok B/ICP/3).

109. Fit-2 ta' Marzu 2021 deher quddiemi s-Sur Camilleri, li ffirma dokument (Dok B/JC/13) fejn irrilaxxa lill-Onor. Castaldi Paris mill-obbligu ta' sigriet professjonali tiegħu fir-rigward tal-affidavit imsemmi.

110. Fit-2 ta' Marzu ukoll, l-Onor. Castaldi Paris reġa' deher quddiemi. Urejtu r-rilaxx li kien tani Camilleri dakinhar stess. L-Onor. Castaldi Paris xorta rrifjuta li jixhed dwar l-eżistenza ta' affidavit iffirmat minn Camilleri mingħajr ma jara l-affidavit in kwistjoni, u lanqas ma ried jikkonferma jekk Camilleri kienx għamel affidavit quddiemu.

111. L-Onor. Castaldi Paris qal li dakinhar stess filgħodu, huwa kien ġie mhedded minn persuna li ma kienx jafha. Din il-persuna marret l-uffiċċju tiegħu u ammonietu li l-affidavit m'għandux joħroġ, għax inkella l-familjari tiegħu "*jistgħu jiġu imminati b'xi mod*". L-Onor. Castaldi Paris qal li din kienet it-tieni darba li ġie mhedded in konnessjoni mal-affidavit. Qal ukoll li kien qed isemmi dan l-inċident biss biex ipoġġih "*on the record*". L-Onor. Castaldi Paris qal li min-naħa tiegħu ħadd ma kien jaf li kellu jixhed quddiemi, lanqas il-mara tiegħu (Dok B/ICP/4, paġna 1, linji 18–26).

112. Mhux il-kompitu tiegħi li nidħol fil-merti ta' din l-allegazzjoni dwar theddid. Sta għall-Pulizija li jinvestigaw, jekk l-Onor. Castaldi Paris jagħmel rapport kif qalli li kien bi ħsiebu jagħmel. Nista' nosserva biss li fis-26 ta' Frar 2021 (Dokument B/ICP/2), persuna fl-uffiċċju tal-Onor. Castaldi Paris kitbet għan-nom tiegħu biex twieġeb l-ittra ta' taħrika li jiena kont bgħattlu. Dan jindika li mhux korrett li l-Onor. Castaldi Paris ma kien qal lil ħadd li kellu jiġi jixhed quddiemi.

113. Fil-5 ta' April 2021 jiena ktibt lil Ivan Martin, ġurnalist mat-*Times of Malta*, kif ukoll lill-editur tiegħu Herman Grech, biex nitlob kopja tal-affidavit li t-*Times of Malta* kienu qed jikkwotaw minnu (Dokumenti B/TOM/1 u B/TOM/2).

114. Fit-13 ta' April 2021 iltqajt ma' Ivan Martin għall-finijiet ta' diskussjoni fuq l-affidavit surreferit. Filwaqt li l-ġurnalist ma tanix kopja tal-affidavit, peress li fl-opinjoni tal-edituri tiegħu din kellha tinżamm għall-protezzjoni tas-sorsi ġurnalistiċi tiegħu, urieni l-affidavit fuq il-laptop tiegħu. B'hekk stabbilejt li veru jeżisti dan l-affidavit. Il-punti ewlenin li joħorġu minnu huma dawn:

- L-affidavit sar fl-1 ta' Diċembru 2020. Fih stqarrija mingħand Camilleri li qed "*jiddikjara bil-ġurament u jikkonferma*" iżda ma fihx dikjarazzjoni tan-nutar li dan qed jiġi maħluf quddiemu, kif solitament isir.
- L-affidavit fih timbru li mhuwiex ċar minħabba l-kwalità fqira tal-kopja. Jidhru l-kliem "*Notary Public*" u possibbilment "*Commissioner for Oaths*", iżda isem in-nutar ma jidhirx. Fih ukoll firma li tista' tkun tan-nutar iżda ma tinqarax.
- Skont ix-xhieda ta' Joseph Camilleri fl-affidavit, Charles Farrugia talab wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) tal-valur tal-propjetà bħala senserija għalih, imbagħad talab wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) oħra għal persuna oħra peress li din il-persuna kienet sabet il-kompratur.
- Camilleri sar jaf min kien il-kompratur fid-9 ta' Mejju 2019, meta ltaqgħu biex jaraw il-propjetà.
- L-Onor. Cutajar xtaqet tara l-propjetà waqt li kienu qegħdin jistennew lil Yorgen Fenech, allura Camilleri uriha l-propjetà.
- Fenech ġie siegħa tard. Waqt li kienu qed jaraw il-propjetà miegħu, l-Onor. Cutajar bdiet tinkoraġġih jixtriha. Hi biss tkellmet miegħu.
- Il-konvenju ġie ffirmat fl-14 ta' Mejju 2019. Camilleri staqsa għall-Onor. Cutajar iżda Charles Farrugia qallu li aħjar ma tidhirx minħabba l-kariga tagħha.
- Xi ġranet wara Camilleri ħallas €46,500 lil Charles Farrugia bħala sehemu tas-senserija. Fl-istess ġurnata ltaqgħu mal-Onor. Cutajar u marru bil-karozza tagħha sa restorant f'Marsamxett, u hemmhekk ħallasha s-sehem tagħha bi flus kontanti f'basket żgħir.
- Jumejn wara, l-Onor. Cutajar ċemplitlu biex tgħidlu li kienet għaddet il-flus ma' missierha u kkonfermat li l-ammont kien dak miftiehem.
- Fid-19 ta' Novembru 2019 ġie ppreparat dokument biex jestendi l-konvenju iżda aktar tard Camilleri rrealizza li Yorgen Fenech ma kienx iffirma d-dokument.

- Camilleri kellem sew lil Charles Farrugia u sew lill-Onor. Cutajar biex jitlobhom il-flus lura, iżda assigurawh li l-bejgħ tal-propjetà kien se jseħħ.
- Charles Farrugia qallu li l-Onor. Cutajar qalet li kienet ingħatat €30,000 mingħand Yorgen Fenech, iżda ħaseb li Fenech kien taha somma addizzjonali.
- L-Avukat Pierre Lofaro donnu ma xtaqx li jieħu passi biex iġib il-flus lura, iżda Camilleri fl-aħħar ikkonvinċih jikteb ittra uffiċjali lil Farrugia u Cutajar.
- Sad-data tal-affidavit Camilleri kien għadu ma tħallasx, u kien iħoss li daħqu bih.

115. Dan l-affidavit huwa konsistenti max-xhieda ta' Camilleri iżda ma jżid xejn ta' natura determinanti miegħu. L-irwol tal-Onor. Castaldi Paris fl-istorja tal-affidavit u t-tixrid tiegħu fil-midja jibqa', fl-aħjar ipotesi, wieħed ambigwu.

116. In konnessjoni mal-allegazzjoni li Camilleri, Farrugia u l-Onor. Cutajar marru sar-ristorant f'Marsamxett bil-karozza tagħha, fit-23 ta' Ġunju 2021 l-Onor. Cutajar ippreżentat bħala xhud lill-eks xufier tagħha, Clive Azzopardi. Dan xehed li dam sentejn bħala xufier tal-Onor. Cutajar, inkluż fiż-żmien in kwistjoni. Xehed li ħadd ħlief l-Onor. Cutajar, Charles Farrugia u membri oħra tal-istaff tal-uffiċċju tagħha ma kien jirkeb fil-karozza. Intwera ritratt ta' Joseph Camilleri, iżda qal li m'għarfux u qatt ma rikkbu fil-karozza.

117. Madankollu nqis li ġaladarba l-Onor. Cutajar, Charles Farrugia u Joseph Camilleri kollha jaqblu li marru jieklu f'ristorant Marsamxett, il-mod ta' kif waslu s'hemm mhux importanti. Anki jekk huwa minnu li ma marrux ir-ristorant bil-karozza tal-Onor Cutajar, dan m'għandux inaqqas mill-kredibilità ta' Camilleri.

118. In konnessjoni mal-allegazzjoni li l-Onor. Cutajar għaddet il-flus ma' missierha, fit-23 ta' Ġunju 2021 l-Onor. Cutajar ippreżentatu bħala xhud. George Cutajar, missier l-Onor. Cutajar, stqarr bil-ġurament li huwa ma jafx lil Joseph Camilleri u ma għadd l-ebda flus ma' bintu.

Is-sehem tal-Onor. Cutajar fin-negozju tal-propjetà tal-Imdina

119. L-involviment tal-Onor. Cutajar fin-negozju dwar il-propjetà, b'xi mod jew ieħor, huwa rikonoxxut u kkonfermat mix-xhieda kollha, inkluż mill-Onor.

Cutajar innifisha illi tikkonferma li kienet hi li introdućiet lil Charles Farrugia u lil Joseph Camilleri lil Yorgen Fenech, li kien ħabib tagħha.

120. Fl-ewwel stadji tal-investigazzjoni, Joseph Camilleri sostna illi n-negozji diretti li saru min-naħa tiegħu kienu dejjem ma' Charles Farrugia. Madanakollu, jsostni illi mill-bidu nett tan-negozji, Farrugia kien jirreferi għalih innifsu u għall-Onor. Cutajar bħala l-partijiet li laqqgħu lil Camilleri ma' Yorgen Fenech, cioè, is-sensara.

121. Dan il-fatt ġie kkonfermat ukoll mill-Avukat Lofaro, li kien preżenti għall-firma tal-konvenju u kkonferma li f'dak l-istadju Farrugia ppreżenta lilu nnifsu bħala rappreżentant tal-interessi tiegħu u l-Onor. Cutajar fil-kapaċità tagħhom ta' sensara.

Il-rifużjoni tal-flus

122. Tqum domanda dwar il-fatt li Charles Farrugia ħallas lura €4,000 lil Joseph Camilleri f'żewġ pagamenti ta' €2,000. Għall-bidu Farrugia qal li għamel hekk għax ma kellux biżżejjed flus kontanti, allura kellu bżonn jiġbed mill-bank xi jiem wara li ġie mitlub. Dan huwa xi ftit inkredibbli jekk tikkonsidra li suppost kellu almenu €46,500 kontanti id-dar (jekk mhux it-€93,000 kollha kif jgħid hu). Biss, xorta ma tagħmilx sens li jagħmel żewġ pagamenti separati.

123. Meta xehed għat-tieni darba, Farrugia ammetta li huwa kien informa lil Joseph Camilleri li l-Onor. Cutajar kienet se tħallas €2,000 hi b'ċekk, iżda mbagħad kienet qalet li se tħallashom bi flus kontanti. Camilleri jgħid li Farrugia urih iċ-ċekk. Farrugia ammetta li kien qal dan id-diskors lil Joseph Camilleri bl-iskop li forsi "*tirtablu daqsxejn qalbu*" u jirrinunzja għal dawn l-€2,000 (Dok B/CF/9, paġna 5, linja 120). Baqa' jinsisti li ried jiffranka l-flus hu, u li ħallas l-ammont sħiħ ta' €4,000 minn butu.

124. Dwar dina l-allegazzjoni ta' ħlas b'ċekk li mbagħad ma ngħatax, l-Onor. Cutajar ġiet mitluba tipprovdi kopji tal-istubs u l-istatements tal-kont bankarju tagħha sabiex kemm-il darba ma hemmx ċekkijiet neqsin fil-perjodu relevanti, dina l-allegazzjoni tkun tista' tiġi mxejna. Hija pprovdiet kopji tal-istatements (mhux tal-istubs) u minnhom jirriżulta li hemm ċekk wieħed (dak bin-numru 23) li jidher maqbuż jew mhux imsarraf. Dan huwa fil-perjodu mid-9 ta' Novembru 2019 sad-19 ta' Diċembru 2019. Naturalment dan ma jikkostitwix prova li dak li qed jallega Camilleri huwa minnu, billi seta' kien sempliċi każ ta'

ċekk miktub ħażin u li tqatta', imma inqas u inqas huwa prova li dak li qed jallega Camilleri mhuwiex minnu.

125. Din il-kwistjoni apparti, importanti li wieħed jiftakar li f'dan l-istadju l-bejgħ tal-propjetà kien għadu se jsir, u ġara biss li l-prezz tal-propjetà tnaqqas minn €3.1 miljun għal €3 miljun. Kemm-il darba l-Onor. Cutajar ma kellhiex x'taqsam, ifisser li Farrugia kien daħħal €93,000 senserija mingħand Camilleri kollha hu. F'dal-kuntest nikkonsidrah mhux kredibbli li Farrugia kellu għalfejn iżeffen lill-Onor. Cutajar fin-nofs, u jissogra li jagħmel il-ħsara lil persuna li kien assoċjat mill-qrib magħha, biex forsi jiffranka €2,000 meta kien se jibqa' bil-gwadann ta' €89,000.

126. Fit-tieni darba li xehed, Farrugia ammetta wkoll li huwa kien qal lil Dr Lofaro li l-Onor. Cutajar ma setgħatx tirrifondi sehemha mid-€89,000 għaliex kienet nefqet il-flus fuq proprjetà. Farrugia stqarr li kien qal dan il-kliem lil Dr Lofaro bħala skuża biex ma jirrifondix flus.

127. Diġà rajna li m'hemmx evidenza li l-Onor. Cutajar nefqet is-sehem tagħha tad-€89,000 fuq ix-xiri ta' dar. Biss, mhux dan il-punt. Il-punt hawn hu li Farrugia qed jammetti li għal darb'oħra żeffen lill-Onor. Cutajar fin-nofs u ta l-impressjoni li hija kienet tħallset €46,500 bħala s-sehem tagħha fis-senserija.

128. Jiġifieri Charles Farrugia żeffen lill-Onor. Cutajar fin-nofs l-ewwel darba meta talab li s-senserija tiżdied minn 1.5% għal 3%; it-tieni darba biex ma jirrifondix €2,000; it-tielet darba wara li rrifonda l-€2,000 biex jieħu l-kredtu ma' Joseph Camilleri li dawn ħallsithom bis-saħħa tiegħu; u r-raba' darba billi qal li ma setgħetx tirrifondi sehemha mid-€89,000 għaliex nefqet il-flus fuq propjetà. Inoltre jidher li kkonvinċa lil Yorgen Fenech iħallas 1% senserija, meta Fenech ma kienx tenut iħallas senserija u, skont kif jirriżulta miċ-chats ta' bejn l-Onor. Cutajar u Fenech, ħallashom bl-aspettativa li teħodhom l-Onor. Cutajar.

129. Għalhekk bl-applikazzjoni ta' grad ta' prova bażat fuq preponderanza ta' probabbiltajiet hemm biżżejjed biex nemmen li l-Onor. Cutajar kienet fil-fatt involuta fin-negozju u li rċeviet €46,500 ta' sehemha fis-senserija, kemm minħabba l-irwol determinanti li kellha fl-introduzzjoni tal-kompratur, u b'mod partikolari meta wieħed jikkonsidra x-xhieda ta' Farrugia. Dan oltre x-xhieda ġuramentata tal-Av. Lofaro u Joseph Camilleri.

Sottomissjonijiet finali mir-rappreżentant legali tal-Onor. Cutajar

130. Fit-23 ta' Ġunju 2021 l-Avukat Edward Gatt għamel sottomissjonijiet finali għan-nom tal-Onor. Cutajar fejn qajjem is-segwenti punti:

(a) Il-livell ta' provi f'kawżi quddiem il-Kummissarju għall-Istandards huwa l-livell tal-prima facie, u cioè livell baxx. Madankollu, il-Kummissarju xorta għandu jeżamina jekk il-kontenut ta' verżjoni, cioè d-dikjarazzjoni promotur tal-Ilment, huwiex veru jew le.

(b) Joseph Camilleri "stad" lil Charles Farrugia biex jislet inċidenti li ġraw u jirrendu l-verżjoni tiegħu kredibbli fir-rigward tal-allegazzjoni illi l-Onor. Cutajar ħadet flus bħala senserija mingħandu. Biss, it-test ta' kredibbiltà ta' Joseph Camilleri ma jistax isir bi tqabbil mal-verżjoni tal-avvenimenti pprovduta minn Charles Farrugia, peress li Farrugia mhuwiex il-persuna taħt investigazzjoni. F'dan ir-rigward, ikun inġust u żbaljat illi Joseph Camilleri jidher kredibbli minħabba x-xhieda ta' Charles Farrugia. Filwaqt illi Farrugia żgur ried jaqdi lill-Onor. Cutajar f'dawn il-proċeduri, "*fil-verità, kieku kellek issaqsini, jien ngħidlek mhux talli ma qdihiex, talli jekk kien hemm xi ħadd li ħolqilha l-inkwiet, kien hu*."

(ċ) Il-messaġġi bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech kollha kemm huma juru illi l-Onor. Cutajar ma ħaditx flus mingħand Joseph Camilleri, u meta nkitbu dawk il-messaġġi, ħadd ma kien jaf illi kienu ser jispiċċaw quddiem il-Kummissarju. L-iscreenshot ta' messaġġ li ntbagħat minn Farrugia lil Yorgen Fenech, u li Fenech sussegwentement bagħat lill-Onor. Cutajar, jindika li Camilleri gideb meta allega illi ta l-flus lill-Onor. Cutajar, kif ukoll li Farrugia ried li jew hu jew Yorgen Fenech jagħti xi ħaġa ta' flus lill-Onor. Cutajar.

(d) Joseph Camilleri involva nies importanti f'eżerċizzju qarrieqi biex jieħu dak li ma kienx tiegħu, u żeffen ukoll politikant ieħor fil-proċeduri. Dan kien każ ta' entrapment fejn in-Nutar Ian Castaldi Paris għamel affidavit, li imbagħad quddiem il-Kummissarju ma riedx jgħid fejn spiċċa.

(e) Fir-rigward tal-allegazzjoni li għaddew €300,000 flus kontanti, iqumu domandi dwar il-possibbiltà legali li seta' jsir il-kuntratt finali bejn Green Eyes Ltd u kumpratur ġdid. Malli l-avukat Dr Pierre Lofaro sar jaf bl-affidavit li għamel Joseph Camilleri u mar jarah, Joseph Camilleri qatta' l-affidavit. Dan jindika li l-affidavit kien falz, jiġifieri Joseph Camilleri ikkommetta reat kriminali billi għamel ġurament falz.

(f) Protest ġudizzjarju li għamel Camilleri juri li hemm kontestazzjoni dwar l-allegat pagament ta' senserija. Għaldaqstant anke jekk titwemmen l-allegazzjoni ta' Camilleri li l-Onor. Cutajar tħallset flus bħala senserija, il-flus jistgħu isiru tagħha biss meta Camilleri jagħmel dikjarazzjoni li jgħid li saru tagħha, jew meta ikun hemm deċiżjoni minn xi tribunal jew istituzzjoni li jgħid illi dawk il-flus huma tal-Onor. Cutajar u mhux ta' Camilleri. Fil-kuntest, allura, ta' kontestazzjoni, tqum id-domanda ta' jekk jeżistix jew le l-obbligu li tiddikjara l-flus f'dan l-istadju.

131. Se nindirizza dawn il-punti fl-istess sekwenza li huma elenkati hawn.

(a) Il-kwistjoni tal-livell ta' prova diġà ġiet indirizzata fil-paragrafi 54 sa 66 ta' dan ir-rapport.

(b) Huwa minnu li hemm numru ta' asserzjonijiet magħmula minn Joseph Camilleri, bil-ġurament, li huma miċħuda u/jew mhux konfortati bi provi oħra. Madanakollu dan mhux biżżejjed biex jirrenduh xhud mhux kredibbili. Fl-agħar ipotesi xi wħud minn dawn l-allegazzjonijiet huma kontradetti. Oltre ċ-ċaħda tal-Onor. Cutajar li ħadet is-senserija mingħandu, dak li ġie miċħud huwa li hija għoddet il-flus ma' missierha u li x-xufier tagħha wassal lil Camilleri meta marru r-ristorant Porticello. L-argument li Camilleri stad lil Charles Farrugia għar-rigward tal-involviment tal-Onor. Cutajar mhux attendibbli. Kien Charles Farrugia li daħħalha u dan ċertament mhux riżultat ta' xi manuvra ta' Camilleri, u għalhekk ma huwa inġust u żbaljat xejn illi Joseph Camilleri jiġi emmnut minħabba x-xhieda ta' Farrugia. Anzi, mhix kredibbli t-teżi li Charles Farrugia żeffen isem l-Onor. Cutajar bħala ingann biex idaħħal aktar flus hu tas-senserija. Jekk dan kien ingann da parti ta' Farrugia, kien ingann a skapitu mhux biss ta' Joseph Camilleri u Yorgen Fenech iżda a skapitu anki tal-Onor. Cutajar innifisha. Dan l-ingann wassal direttament għar-riżenja tagħha mill-kariga ta' segretarju parlamentari. Diffiċli wieħed jifhem kif Charles Farrugia kien lest jilgħab lill-Onor. Cutajar b'dan il-mod meta kien jgħid kemm huwa viċin tagħha.

(ċ) Il-kwistjoni taċ-chats ġiet indirizzata fil-paragrafi 85 sa 104 ta' dan ir-rapport. Fl-opinjoni tieghi dawn ic-chats ma jipprovawx li l-Onor. Cutajar ma ħadet xejn mis-senserija li Fenech ħallas lil Farrugia, u inqas u inqas li ma ħaditx senserija mingħand Camilleri. Juru biss li hekk intqal lil Fenech, u li dan wassal biex Fenech iħallas iktar flus in konnessjoni ma' dan in-negozju fil-forma tar-rigal ta' €9,000 lill-Onor. Cutajar.

(d) Huwa minnu li Camilleri irrikorra għand l-Onor. Castaldi Paris biex dan jipperswadi l-Prim Ministru jintervjeni biex l-Onor. Cutajar tirrifondi l-flus. Però kemm dan huwa xi forma ta' entrapment huwa ċertament diskutibbli. Hija teżi plawżibbli li Camilleri ġenwinament ħaseb li kien intitolat għar-rifużjoni ta' dik is-senserija, iżda ma xtaqx li l-materja tispiċċa l-qorti għal diversi raġunijiet fosthom il-fatt li kollox sar bi flus kontanti u mingħajr riċevuti. Biss, dan fih innifsu ma jaffettwax il-każ investigat minni.

(e) Dak allegat fl-affidavit huwa konsistenti ma' dak li xehed Camilleri quddiemi. Il-fatt li l-Avukat Lofaro ried ikun jaf x'fih l-affidavit huwa spjegabbli bil-fatt li n-negozju sar bi flus kontanti u fix-xifer tal-legalità. B'hekk seta' beża' minħabba l-involviment tiegħu bħala direttur tal-kumpanija ta' Camilleri, anke jekk bħala fatt m'għaddewx flus minn idejh. Għalhekk jista' jkun li Camilleri qatta' l-affidavit mhux għax kien falz iżda biex jevita reazzjoni tal-Avukat Lofaro li beża' li seta' jintefa' xi dell fuqu. F'dan il-kuntest wieħed għandu jżomm f'moħħu li x-xhieda tal-Avukat Lofaro tagħti sostenn qawwi lill-verżjoni ta' Camilleri dwar il-ħlas ta' senserija lill-Onor. Cutajar.

(f) Is-sottomissjoni dwar jekk l-Onor. Cutajar kellhiex tiddikjara l-flus f'dan l-istadju, stante li Camilleri għamel protest ġudizzjarju (dejjem jekk wieħed jikkonkludi li l-Onor. Cutajar ħadet is-senserija), huwa argument li seta' jinġieb li kieku d-difiża tagħha kienet li l-flus ħadithom iżda ma kellhiex obbligu li tiddikjarahom f'dan l-istadju, ġaladarba huma s-suġġett ta' kontestazzjoni. Fin-nuqqas ta' ammissjoni li hija ħadet il-flus, dan l-argument ma jistax jintlaqa'.

132. Għal kull buon fini in konnessjoni mal-aħħar punt, għandu jingħad li protest ġudizzjarju ma jikkostitwix proċedura legali li twaqqafni skont il-liġi milli nkompli investigazzjoni. Dan kelli opportunità nesprimih f'rapport preċedenti.[9] Barra minn dan, għadda biżżejjed żmien biex jekk kellha issir kawża din tkun saret. Għaldaqstant m'hemm ebda raġuni għalfejn għandi nissospendi l-investigazzjoni tiegħi, u lanqas ma ġejt mitlub nagħmel dan in vista tal-intavolar ta' protest ġudizzjarju.

[9] Ir-rapport dwar il-każ K/017, li ġie sottomess lill-Kumitat Parlamentari għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika fil-11 ta' Frar 2021 iżda qatt ma ġie ppubblikat b'mod uffiċjali.

Konklużjonijiet

133. Primarjament, u b'riferenza għall-proċedura ta' investigazzjoni taħt il-Kap 570, l-artiklu 22 tal-istess Att jistipula illi:

> ***22.*** *(1) Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhom ikunu japplikaw f'kull każ meta, wara li ssir investigazzjoni bis-saħħa ta' dan l-Att, il-Kummissarju jkun tal-fehma li l-allegazzjoni li tkun tifforma l-qofol tal-investigazzjoni –*
>
> *(a) tidher li prima facie tkun saret kontra dak li trid il-liġi; jew*
>
> *(b) tkun prima facie kisret xi dmir statutorju jew etiku kif previst taħt dan l-Att jew kull liġi oħra.*

134. Għalhekk dak li huwa impost fuqi mil-liġi hu li nasal għal konklużjoni dwar jekk il-qofol tal-allegazzjoni (li l-Onor. Cutajar naqset li tiddikjara somma ta' flus li ħadet bħala senserija) hux minnu jew le.

135. Jien ġejt konfrontat b'żewġ verżjonijiet djamettrikament opposti, t-tnejn ġuramentati. Minn banda għandi l-verzjoni ta' Joseph Camilleri, li inċidentalment mhux il-persuna li għamel l-ilment. Dan jghid li l-Onor. Cutajar kienet ko-sensara, tant li:

- is-senserija miftehma ma' Camilleri rdoppjat meta tfaċċat l-Onor. Cutajar;
- huwa ħallas sehemha mis-senserija direttament lilha;
- hija kkonfermat miegħu li għaddet l-flus u sabithom korretti;
- hija ħarġet €2,000 bħala sehemha mir-rifużjoni tas-senserija;
- Farrugia diversi drabi jirreferi għaliha;
- kienet il-persuna li sabet il-kompratur;
- kienet il-persuna li żammet komunikazzjoni mal-kompratur;
- kienet il-persuna li ġiet mogħtija personalment is-senserija mill-kompratur (biex tgħaddiha lil Farrugia) flimkien ma' somma oħra li ngħatat lilha bħala rigal in konnessjoni mal-istess negozju.

136. Mill-banda l-oħra għandi l-verżjoni tal-Onor. Cutajar li tiċħad kategorikament li hija ħadet flus bħala senserija.

137. Hemm numru ta' fatti u ċirkostanzi li fil-fehma tiegħi jegħlbu l-miżien u jwassluni għall-konvinċiment neċessarju biex nissottometti li l-Onor. Cutajar tħallset senserija in konnessjoni man-negozju ta' dar l-Imdina, oltre x-xhieda ġuramentata ta' Joseph Camilleri li ħallas lil-Farrugia u lill-Onor. Cutajar sehemhom separatament u f'ċirkostanzi differenti.

138. Il-fatti huma prinċipalment:

(a) li l-Onor. Cutajar involviet ruħha fin-negozju tal-propjetà fl-Imdina billi sabet il-kompratur; billi marret tara l-propjetà flimkien max-xerrej, ma' Charles Farrugia u mal-kompratur; billi kienet preżenti wkoll waqt l-ikla f'Marsamxett fejn Joseph Camilleri ħallas is-senserija lilha jew lil Farrugia, skont liema verżjoni titwemmen; u billi ġabret is-senserija mingħand il-kompratur biex tgħaddiha lil Farrugia (skont kif jgħidu hi u Farrugia);

(b) li, skont kif qal Charles Farrugia stess, hu l-ewwel talab wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) tal-valur tal-propjetà bħala senserija għalih, imbagħad talab wieħed punt ħamsa fil-mija (1.5%) oħra bħala senserija għal persuna oħra;

(ċ) li, meta Camilleri talab lil Farrugia jirrifondi €4,000 mis-senserija, Farrugia irrifondihom f'żewġ pagamenti ta' €2,000 kull wieħed;

(d) li Farrugia stess ammetta li f'dan il-punt huwa semma' lill-Onor. Cutajar biex lil Camilleri forsi "tirtablu qalbu" u Farrugia jiffranka l-€2,000 li allegatament kellha tirrifondihom minn sehemha tas-senserija;

(e) li meta ntalab jirrifondi l-bqija tas-senserija, Farrugia qal li l-Onor. Cutajar ma setgħetx tħallas sehemha għaliex kienet xtrat dar; u

(f) li, minkejja Farrugia żeffen lill-Onor. Farrugia fin-nofs b'dan il-mod, tant li anki l-avukat tagħha rrikonoxxa li "*jekk kien hemm xi ħadd li ħolqilha l-inkwiet, kien hu*" (ara l-paragrafu 130 fuq), huwa baqa' ħabib intimu tagħha.

139. Dan kollu huwa suffiċjenti biex jinduċi fija konvinċiment li jwassalni għas-sejbien ta' nuqqas ibbażat fuq il-preponderanza tal-probabilitajiet, b'mod partikolari meta titqies ukoll l-istqarrija tal-Avukat Pierre Lofaro li waqt l-iffirmar tal-konvenju Charles Farrugia qal li peress li kemm hu u kemm Rosianne Cutajar kienu sensara, aħjar jitniżżel li m'hemmx senserija.

140. Għaldaqstant nasal għall-fehma li l-allegazzjoni li tifforma l-qofol tal-investigazzjoni hija pruvata sal-grad ta' preponderanza ta' probabilitajiet. B'hekk jidher li hemm prima facie ksur ta' dmir previst taħt l-Att dwar

Standards fil-Ħajja Pubblika, u cioè li l-Onor. Cutajar ma ddikjaratx ħlas ta' senserija fis-sena 2019 bħala dħul fid-dikjarazzjoni tal-assi li hija ssottomettiet fis-sena 2020, kif kellha l-obbligu li tagħmel. Dan jirrappreżenta ksur tal-artikoli 5.7 u 7.3 tal-Kodiċi tal-Etika għall-Ministri u s-Segretarji Parlamentari.

141. Dan ir-rapport u ż-żewġ volumi bl-evidenza miġbura li jakkumpanjawh qed jiġu sottomessi lill-Kumitat għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika skont l-artikolu 22(3)(b) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika għall-konsiderazzjoni tal-Kumitat skont l-artikoli 27 u 28 tal-Att.

142. Billi l-artikolu 22(3) tal-Att jagħtini s-setgħa wkoll li nagħmel rakkomandazzjonijiet, u l-art. 27(3) jagħti l-kompitu lill-Kumitat li jikkunsidra tali rakkomandazzjonijiet, hija r-rakkomandazzjoni tiegħi lill-Kumitat li jibgħat dan ir-rapport u l-volumi li jakkumpanjawh lill-Kummissarju tat-Taxxi sabiex ikun jista' jieħu kwalunkwe azzjoni li jidhirlu xierqa fid-dawl tal-evidenza miġbura.

143. Jiena nirrakkomanda wkoll li dan ir-rapport u ż-żewġ volumi ta' evidenza fil-Kategorija B li jakkumpanjawh jiġu rilaxxati pubblikament kemm jista' jkun malajr fl-interess tat-trasparenza, u li dan għandu jsir fl-istess waqt li r-rapport jiġi ċirkolat lill-membri tal-Kumitat in vista tal-polemika li inqalgħet kull darba li ġie ċirkolat kopja ta' rapport lill-membri tal-Kumitat.

144. Skont il-proċedura miftehma mal-Kumitat qed ninforma kontestwalment lil min għamel l-ilment u lill-Onor. Cutajar li jiena debitament issottomettejt ir-rapport lill-Kumitat, u dan mingħajr ma ngħaddilhom kopja tiegħu.

Dr George Marius Hyzler
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

LISTA TA' DOKUMENTI MIĠBURA BĦALA EVIDENZA

KATEGORIJA A

Dokument	*DOK Nru:*
Email mingħand il-Professur Arnold Cassola datata 20 ta' Diċembru 2020	A/1
Dikjarazzjoni tal-assi tal-Onor. Rosianne Cutajar għas-sena 2019	A/2

KATEGORIJA B – L-EWWEL VOLUM

1. Dokumenti - Joseph Camilleri

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lis-Sur Joseph Camilleri mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata 22 ta' Diċembru 2020	B/JC/1
Stqarrija bil-miktub ta' Joseph Camilleri datata 4 ta' Jannar 2021	B/JC/2
Kopja tal-konvenju bejn Green Eyes Limited u Yorgen Fenech, datat 14 ta' Mejju 2019	B/JC/3
Kopja ta' ittra bonarja mibgħuta lill-Onor. Rosianne Cutajar u lis-Sur Carmel Farrugia f'isem Joseph Camilleri fid-9 ta' Lulju 2020	B/JC/4
Ittra lis-Sur Joseph Camilleri mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata 4 ta' Frar 2021	B/JC/5
Record ta' laqgħa li saret ma' Joseph Camilleri fit-8 ta' Frar 2021	B/JC/6
Traskrizzjoni pprovduta minn Joseph Camilleri ta' recording ta' laqgħa li saret fis-17 ta' Frar 2020	B/JC/7
Dikjarazzjoni datata 16 ta' Frar 2021 dwar traskrizzjoni tal-istess recording li ġiet magħmula mill-uffiċċju tal-Kummissarju għall-Istandards	B/JC/8
Traskrizzjoni tal-istess recording li ġiet magħmula mill-uffiċċju tal-Kummissarju għall-Istandards	B/JC/9
Ittra lis-Sur Joseph Camilleri mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata 15 ta' Frar 2021	B/JC/10
Stqarrija bil-miktub ta' Joseph Camilleri datata 16 ta' Frar 2021	B/JC/11
Email mibgħuta mill-ġurnalist Ivan Martin lil Joseph Camilleri in konnessjoni mal-konvenju bejn Green Eyes Limited u Yorgen Fenech, u l-allegat senserija, datata 15 ta' Frar 2021	B/JC/11a
Email mibgħuta mill-ġurnalist Ivan Martin lil Joseph Camilleri fejn jinformah illi ser jipproċedi bl-istorja fit-Times of Malta, datata 15 ta' Frar 2021	B/JC/11b

Email mibgħuta mill-ġurnalist Ivan Martin lil Joseph Camilleri fejn jitlob kummenti mingħandu, datata 15 ta' Frar 2021	B/JC/11c
Traskrizzjoni ta' laqgħa ma' Joseph Camilleri fit-2 ta' Marzu 2021	B/JC/12
Rilaxx mis-sigriet professjonali in konnessjoni mal-affidavit magħmul minn Joseph Camilleri, datat it-2 ta' Marzu 2021	B/JC/13

2. Dokumenti - Dr Pierre Lofaro

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lill-Avukat Dr Pierre Lofaro mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata 22 ta' Diċembru 2020	B/PL/1
Stqarrija bil-miktub tal-Avukat Dr Pierre Lofaro, datata 4 ta' Jannar 2021	B/PL/2
Nota tal-uffiċċju tal-Kummissarju għall-Istandards dwar telefonata bejn il-Kummissarju u l-Avukat Lofaro, datata 1 ta' Marzu 2021	B/JC/3

KATEGORIJA B – IT-TIENI VOLUM

1. Dokumenti – Carmelo Farrugia

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lis-Sur Carmelo Farrugia mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata s-7 ta' Jannar 2021	B/CF/1
Stqarrija bil-miktub ta' Carmelo Farrugia datata s-17 ta' Jannar 2021	B/CF/2
Kopja ta' ittra bonarja mibgħuta lill-Onor. Rosianne Cutajar u lis-Sur Carmel Farrugia f'isem Joseph Camilleri fid-9 ta' Lulju 2020	B/CF/2a
Ittra lis-Sur Carmelo Farrugia mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata l-1 Frar 2021	B/CF/3
Stqarrija bil-miktub ta' Carmelo Farrugia datata l-5 ta' Frar 2021	B/CF/4
Ittra lis-Sur Carmelo Farrugia mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata l-15 ta' Frar 2021	B/CF/5
Traskrizzjoni ta' laqgħa li saret ma' Carmelo Farrugia fid-19 ta' Frar 2021	B/CF/6
Ittra mingħand Carmelo Farrugia rigward telefonata li rċieva mingħand l-awditur ta' Joseph Camilleri, datata l-24 ta' Frar 2021	B/CF/7
Ittra lis-Sur Carmelo Farrugia mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata t-8 ta' Marzu 2021	B/CF/8
Traskrizzjoni ta' laqgħa li saret ma' Carmelo Farrugia fil-11 ta' Marzu 2021	B/CF/9

2. Dokumenti – L-Onor. Ian Castaldi Paris

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lill-Onor. Ian Castaldi Paris mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata l-24 ta' Frar 2021	B/ICP/1
Email mibgħuta mill-uffiċċju tal-Onor. Castaldi Paris li tikkonferma l-laqgħa proposta, datata s-26 ta' Frar 2021	B/ICP/2
Traskrizzjoni ta' laqgħa li saret mal-Onor. Castaldi Paris fl-1 ta' Marzu 2021	B/ICP/3
Traskrizzjoni ta' laqgħa li saret mal-Onor. Castaldi Paris fit-2 ta' Marzu 2021	B/ICP/4

3. Dokumenti – L-Onor. Rosianne Cutajar

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lill-Onor. Rosianne Cutajar mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata l-24 ta' Frar 2021	B/RC/1
Traskrizzjoni ta' laqgħa li saret mal-Onor. Rosianne Cutajar fil-5 ta' Marzu 2021	B/RC/2
Record ta' laqgħa li saret mal-Onor. Rosianne Cutajar fl-uffiċju tal-Kummissarju fit-23 t'April 2021	B/RC/3
Nota ġuramentata tal-Onor. Rosianne Cutajar datata t-23 t'April 2021	B/RC/4
Sommarju ta' laqgħa mal-Onor. Rosianne Cutajar li saret fil-21 ta' Ġunju 2021	B/RC/5
Sommarju tax-xhieda mogħtija mis-Sur George Cutajar fit-23 ta' Ġunju 2021	B/RC/6
Sommarju tax-xhieda mogħtija mis-Sur Clive Azzopardi fit-23 ta' Ġunju 2021	B/RC/7
Sommarju ta' laqgħa mal-Onor. Rosianne Cutajar li saret fit-23 ta' Ġunju 2021	B/RC/8

4. Dokumenti – Times of Malta

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lill-Kap Editur tat-Times of Malta, Herman Grech, mingħand il-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika datata l-11 ta' Marzu 2021	B/TOM/1
Ittra lill-ġurnalist tat-Times of Malta, Ivan Martin, mingħand il-Kummissarju għall- Istandards fil-Ħajja Pubblika datata s-6 t'April 2021	B/TOM/2

Skambjament ta' emails mingħand l-uffiċċju tal-Kummissarju għall-Istandards u s-Sur Herman Grech u s-Sur Ivan Martin.	B/TOM/3
Traskrizzjoni ta' laqgħa li saret mal-ġurnalist Ivan Martin fit-13 t'April 2021	B/TOM/4
Sommarju tal-affidavit magħmul minn Joseph Camilleri kif muri lill-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika mill-ġurnalist Ivan Martin fit-13 t'April 2021	B/TOM/5

5. Dokumenti – Il-Kummissarju tal-Pulizija

Dokument	*DOK Nru:*
Ittra lill-Kummissarju tal-Pulizija mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata s-17 ta' Marzu 2021	B/KP/1
Ittra lill-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika mingħand il-Kummissarju tal-Pulizija datata t-22 ta' Marzu 2021	B/KP/2
Ittra lill-Kummissarju tal-Pulizija mingħand il-Kummissarju għall-Istandards datata t-22 ta' Marzu 2021	B/KP/3
Ittra lill-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika mingħand il-Kummissarju tal-Pulizija datata t-23 ta' Marzu 2021	B/KP/4

6. Dokumenti – Il-Qorti tal-Maġistrati

Dokument	*DOK Nru:*
Rikors tal-Kummissarju għall-Istandards fil-kumpilazzjoni fl-ismijiet "Il-Pulizija Eżekuttiva v Yorgen Fenech"	B/QM/1
Digriet tal-Qorti tal-Maġistrati fl-istess kumpilazzjoni, datat it-30 ta' Marzu 2021	B/QM/2

KATEGORIJA Ċ

1. Dokumenti – Joseph Camilleri

Dokument	*DOK Nru:*
Messaġġ mibgħut mingħand Carmelo Farrugia lil Joseph Camilleri	C/JC/1a
Messaġġ mibgħut mingħand Joseph Camilleri lil Carmelo Farrugia	C/JC/1b
Messaġġ mibgħut mingħand Carmelo Farrugia lil Joseph Camilleri	C/JC/1c

Konvenju iffirmat bejn Henley Estates Malta Limited u Green Eyes Limited, datat it-30 ta' Jannar 2019	C/JC/2
Kuntratt ta' bejgħ iffirmat bejn Henley Estates Malta Limited u Green Eyes Limited, datat is-6 ta' Novembru 2019	C/JC/3
Kuntratt ta' bejgħ iffirmat bejn Green Eyes Limited u Raymond Fenech o.b.o Easysell Properties Limited, datat is-27 ta' Novembru 2020	C/JC/4

2. Dokumenti – Dr Pierre Lofaro

Dokument	*DOK Nru:*
Estensjoni tal-konvenju iffirmat bejn Green Eyes Limited u Yorgen Fenech, datata l-18 ta' Settembru 2019	C/PL/1
Notifika ta' konvenju maħruġa mill-uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi, datata l-31 ta' Mejju 2019	C/PL/2
Notifika ta' konvenju maħruġa mill-uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi, datata s-7 t'Ottubru 2019	C/PL/3
Emenda tal-konvenju iffirmat bejn Green Eyes Limited u Yorgen Fenech, datata l-15 t'Ottubru 2019	C/PL/4
Ftehim ta' self bejn Raymond Fenech o.b.o Tumas Group Limited u Green Eyes Limited, data il-15 t'Ottubru 2019	C/PL/5
Notifika ta' konvenju maħruġa mill-uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi, datata s-7 ta' Novembru 2019	C/PL/6

3. Dokumenti – L-Onor. Rosianne Cutajar

Dokument	*DOK Nru:*
Riċerki tal-propjetà maħruġin mit-Taqsima tar-Riċerki tar-Reġistru Pubbliku, Identity Malta, datati it-22 ta' Jannar 2021	C/RC/1
Rendikont ta' kont attwali tal-Onor. Cutajar, datati l-1 ta' Jannar 2019 sal-31 ta' Diċembru 2019	C/RC/2a
Rendikont ta' kont attwali tal-Onor. Cutajar, datati l-1 ta' Jannar 2020 sal-31 ta' Diċembru 2020	C/RC/2b
Rendikont ta' kont "Home Loan" tal-Onor. Cutajar, datati l-1 ta' Jannar 2019 sal-4 ta' Marzu 2021	C/RC/3
Kopja ta' ċekk datata l-24 ta' Lulju 2019 iffirmata mill-Onor. Cutajar rilatata max-xiri ta' propjetà	C/RC/4a
Kopja ta' ċekk datata l-24 ta' Lulju 2019 iffirmata mill-Onor. Cutajar rilatata max-xiri ta' propjetà	C/RC/4b
Kopja ta' ċekk datata l-24 ta' Lulju 2019 iffirmata mill-Onor. Cutajar rilatata max-xiri ta' propjetà	C/RC/4c

“Sanction letter” mill-Bank of Valletta lill-Onor. Cutajar rilatata max-xiri ta’ propjetà	C/RC/5
Rendikont ta’ kont ta’ tfaddil tal-Onor. Cutajar, datati l-1 ta’ Janar 2019 sal-31 ta’ Diċembru 2020	C/RC/6
Skambjament ta’ Whatsapp messages bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech, tal-24 t’Awissu 2019	C/RC/7
Nota ġuramentata tal-Onor. Cutajar, annessa ma’ skambjament ta’ Whatsapp messages bejn l-Onor. Cutajar u Yorgen Fenech, tas-27 t’Awissu 2019	C/RC/8

DOKUMENT A/1

Email mingħand il-Prof Arnold Cassola datata 20 ta' Diċembru 2020

Ghaziz Kummissarju Hyzler,

Kif qed tara mill-annessi, hemm akkuzi gravi ta' evazjoni fiskali fid-dikjarazzjonijiet tat-taxxa maghmula minn Edward Zammit Lewis fl-2019 (sena stima 2018) u Rosianne Cutajar fl-2020 (sena stina 2019).

Is-sitwazzjoni tal-On. Cutajar hija ulterjorment aggravata billi l-flus mhux iddikjarati allegatament ghamlithom bhala sensara ta' Yorgen Fenech, minkejja li kienet ga a konjizzjoni tal-fatt li huwa, bhala sid 17Black, kien intenzjonat ixahham Ministru u Chief of Staff fl-OPM.

Nitolbok tinvestiga urgentement dawn il-kazi ghax issa jiena, u l-hafna Maltin onesti, tqazzizna bil-klima ta' impunita' li biha jagixxu numru ta' politici Maltin.

Inselli ghalik,

Arnold Cassola

https://timesofmalta-com.cdn.ampproject.org/v/s/timesofmalta.com/articles/view/junior-minister-chased-to-repay-cash-from-yorgen-fenech-deal.839981.amp?amp_js_v=a6&amp_gsa=1&usqp=mq331AQHKAFQArABIA%3D%3D#aoh=16084494170642&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&amp_tf=From%20%251%24s&ampshare=https%3A%2F%2Ftimesofmalta.com%2Farticles%2Fview%2Fjunior-minister-chased-to-repay-cash-from-yorgen-fenech-deal.839981

https://www.maltatoday.com.mt/news/national/106595/yorgens_31_million_mdina_deal_rosianne_cutajar_and_the_judges_husband#.X97-WRjTVaw

https://theshiftnews.com/2020/12/19/justice-minister-cannot-explain-his-own-tax-return/

DOKUMENT A/2

Dikjarazzjoni tal-Assi - Ministru/Segretarju Parlamentari

(Fil-każ li ma jkunx hemm biżżejjed spazju, paġna oħra għandha tiġi mehmuża u mmarkata b'riferenzi fuq din il-formola)

Silta mill-**Manwal ta' Proċeduri** mehmuż mal-**Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari**
(Fil-Kodiċi ta' Etika u l-Manwal, il-kelma "Ministru" meħuda li tinkludi wkoll Segretarju Parlamentari)

Interessi Privati - Dikjarazzjoni tal-Assi

Fi żmien xahrejn mill-ħatra u mhux aktar tard mix-xahar ta' Marzu ta' kull sena, kull Ministru għandu jibgħat lis-Segretarju tal-Kabinett dikjarazzjoni tal-assi li telenka: (a) il-proprjetà immobbli li hi proprjetà tal-Ministru jew li fuqha l-Ministru għandu xi forma ta' titlu; (b) ishma, bonds jew azzjonijiet f'investimenti oħra, li jista' jkollu f'kumpanniji kummerċjali jew partnerships, pubbliċi jew privati; (c) is-somma totali ta' flus li għandu depożitati f'banek u kull xorta ta' interess finanzjarju; (d) karigi ta' direttur u dawk oħra f'kumpanniji kummerċjali, assoċjazzjonijiet, bordijiet, soċjetajiet koperattivi pubbliċi u privati; (e) id-dħul tiegħu fis-sena ta' qabel; (f) is-somma totali ta' self li jista' jkun irċieva u li tkun għadha ma tħallsitx lura.

Din id-dikjarazzjoni għandha tirrifletti l-pożizzjoni tal-31 ta' Diċembru tas-sena ta' qabel u fil-lista (a), (b) u (ċ) imsemmija hawn fuq, għandha tinkludi l-proprjetà tar-raġel jew mart-il Ministru jekk din tkun parti mill-komunjoni tal-akkwisti, kif ukoll tat-tfal minuri tal-Ministru kemm-il darba għandu l-kustodja tagħhom.

(a) Proprjetà Immobbli

½ Art Hal Qormi / Farmhouse

Dar f' Hal Qormi

(b) *Ishma, Bonds, jew azzjonijiet f'investimenti oħra f'kumpaniji kummerċjali jew partnerships, pubbliċi jew privati*

/

(c) *Is-Somma totali ta' flus depożitati f'banek u kull xorta ta' interess finanzjarju ieħor*

€22,161 Flexi Plan MSV life
€ 1,614 Joint Account
€ 3,584 Savings

(d) *Karigi ta' Direttur u oħrajn*

/

(e) Dħul fl-2019

€ 74,000 (gross)

(f) Is-Somma totali ta' self li tkun għadha ma tħallsitx lura fil-31 ta' Diċembru 2019

Loan mal-BOV tà €113,818
Loan mal-BOV tà €45,417

Niddikjara li d-dettalji tal-interessi privati tiegħi msemmija hawn fuq huma korretti kif kien fil-31 ta' Diċembru 2019.

Isem b'ittri kbar ROSIANNE CUTAJAR *Firma* _____

Titolu Uffiċjali Segretarju Parlamentari *Data ta' Dikjarazzjoni* _____